

QORTI CIVILI PRIM`AWLA

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT McKEON**

Illum il-Hamis 12 ta` Lulju 2018

**Kawza Nru. 4
Rikors Nru. 1028/2015 JZM**

Joyce Soler (K.I. 548565M)

kontra

Jagem Limited (C4590)

Il-Qorti :

I. Preliminari

Rat ir-rikors prezentat fit-30 ta` Ottubru 2015 li jaqra hekk :-

Ai termini tal-Artikolu 402 tal-Kapitolu 386 tal-Ligijiet ta` Malta

1. *Illi r-rikorrenti hija azzjonista fil-kumpanija intimata fi' kwoti indaqs ma hutha, Mariella Shaw, Carmen Vassallo, Raymond Vassallo u Ruth Vassallo;*

2. Illi l-istess ahwa huma lkoll diretturi tal-istess b`Raymond Vassallo jokkupa l-kariga ta` Chairman (vide Dokument A anness ma` dan ir-rikors);

3. Illi din m`hijiex l-uniku kumpanija li tagħha dawn l-ahwa kienu azzjonisti ghaliex ir-rikorrenti kienet ukoll azzjonista magħhom fil-kumpanija J.M. Vassallo Vibro Blocks Limited (C1677);

4. Illi r-rikorrenti ma kienitx kuntenta li bih kienet qed tigi gestita u amministrata l-kumpanija J.M. Vibro Blocks Limited fis-sens li dan kien qiegħed isir bi pregudizzju għaliha ghaliex minkejja l-ishma li kellha, hi ma kienet qed tircievi l-ebda dividend mill-istess kumpanija, hlief dak obbligatorju dettagħ mill-Memorandum and Articles of Association;

5. Illi b`rizultat ta` dan, ir-rikorrenti kienet istitwiet proceduri gudizzjarji fil-konfront tal-istess kumpanija u huha Raymond – li kien u fil-fatt ghadu jmexxi dik il-kumpanija – a bazi tal-istess Artikolu li fuqu qiegħed jigi msejjes dan ir-rikors;

6. Illi dawk il-proceduri kienu eventwalment gew transatti b`rizultat li r-rikorrenti kienet bieghet l-ishma tagħha lill-istess huha Raymond Vassallo;

7. Illi għaldaqstant, ir-rikorrenti kienet ferm surpriza meta rceviet avviz għal laqgha tal-Bord tad-Diretturi tal-kumpanija intimata, specjalment meta rat il-punt ta` diskussjoni numru erbgha (4) fuq l-agenda (vide Dokument B anness ma` dan ir-rikors);

8. Illi dan jaqra hekk :

“Biex titkompla d-diskussjoni dwar il-proposta li parti mill-investiment li l-Kumpanija għandha fil-Bank tigi nvestita fil-Vibro Blocks b`imghaxx ahjar. Prezentement, l-imghaxxijiet tal-Bank huma ta` cirka 0.20%. Biex tigi approvata din il-proposta”.

9. Illi tajjeb li jingħad li r-rikorrenti ma kienitx prezenti meta kienet bdiet id-diskussjoni fuq dan il-punt fil-laqgha precedenti, pero` dan il-punt tqajjem fuq “Affarijet Ohra” u ma kienx punt pre-determinat fl-agenda precedenti. Li kieku r-rikorrenti kienet taf li dan kien ser jigi diskuss, hija certament kienet tattendi;

10. *Illi r-rikorrenti hija ben konsapevoli tal-piz li għandu l-vot tagħha, fis-sens li ma tistax tipprendi li jekk ma toghgobiex proposta, jew iddejjaqha, din necessarjament ma tħaddix;*

11. *Illi minn naħa l-ohra pero`, il-Kapitolu 386 tal-Ligijiet ta` Malta huwa attrezzat b`ghodda li jipprotegu membru (mhux necessarjament f'minoranza) meta l-affarijiet tal-kumpanija ikunu tmexxew jew qed jitmexxew jew x`aktarx jitmexxew b`certu mod, bhal f`dan il-kaz, permezz tal-Artikolu 402;*

12. *Illi kien għalhekk li r-rikorrenti ttentat li tikkawtela l-posizzjoni tagħha permezz ta` mandat ta` inibizzjoni fl-ismijiet fuq premessi (numru 1562/15);*

13. *Illi nonostante dak ipprovdut fl-Artikolu 402 tal-Kapitolu 386 tal-Ligijiet ta` Malta pero`, l-Onorabbli Qorti rriteniet li r-rikorrenti ma għandiex jedd prima facie li twaqqaf dan il-vot (vide kopja ta` decizjoni informali hawn annessa u mmarkata bhala Dok C);*

14. *Illi filwaqt li b`kull rispett u b`umilta, ir-rikorrenti ma taqbilx ma din il-konkluzjoni, jrid jingħad illi huwa pacifiku fil-Qrati tagħna illi l-affarijiet tal-kumpanija ma jistgħux jitmexxew b`mod opressiv, mhux gust ta` diskriminazzjoni u/jew mhux gust ta` pregudizzju fil-konfront ta` kwalsiasi membru, zghir kemm hu zghir;*

15. *Illi b`kull rispett ukoll, ir-rikorrenti ma tistax taqbel mal-konkluzjoni tal-istess Onorabbli Qorti li pregudizzju m`huwiex ser jigi soffert ghaliex dan is-self propost jista` jintalab lura bi preavviz ta` tlett xhur. Dan il-preavviz pero` għandu jingħata mill-kumpanija intimata u mhux mir-rikorrenti u għaldaqstant il-materja tkun harbet mill-kontroll tar-rikorrenti;*

16. *Illi dan kollu huwa issa akkademiku, pero` qed jingħad sabiex jingħata l-isfond kollu ta` din il-kawza;*

17. *Illi l-argumenti hawn fuq citati pero` issa jidħlu f'dimensjoni differenti, ghaliex m`ahniex ser nibqghu fil-livell ta` prima facie, izda nistgħu nidħlu fil-metru tal-kwistjoni;*

18. *Illi l-qofol ta` dan l-argument isib l-gheluq tieghu f'zewg punti kardinali;*

19. Illi fl-ewwel lok ir-rikorrenti taf, għaliex garrbet, li l-fatt li kumpanija tkun qed tagħmel profitt ma jfissirx necessarjament li l-membru tal-kumpanija relativa jkun qiegħed igawdi. Dan jinstema` prima facie stramb izda ma jibqax stramb meta wieħed jifhem il-mod li bih hu r-rikorrenti jara l-kumpanija intimata u l-kumpanija l-ohra J.M. Vassallo Vibro Blocks Limited, ossia bhala an end in itself u mhux a means to an end;

20. Illi dan qiegħed jingħad għaliex l-affarijiet tal-kumpanija għandhom jitmexxew ghall-gid u fl-ahjar interassi tal-membri tagħha, partikolarment meta minn din il-kumpanija ikun qiegħed isir gwadann dirett u indirett minn direttur wieħed għad eskluzjoni tad-diretturi u l-membri l-ohra;

21. Illi din kienet is-sitwazzjoni fil-kumpanija J.M. Vassallo Vibro Blocks, u kien għalhekk li r-rikorrenti harget minnha. Għalhekk hi ma tridx li flusha jigu nvestiti f'kumpanija bl-istess principji opressivi, ingusti u ta` pregudizzju għaliha. Dan għaliex il-probabilita` kbira hija li l-kumpanija intimata tinvesti l-flus fil-J.M. Vibro Blocks Ltd. u ma jigu lura qatt, u b`konseguenza li l-kapital li r-rikorrenti harget minn dik il-kumpanija għarragħunijiet hawn fuq indikati, tkun qed terga` ddahħlu indirettament u mingħajr ma trid hi;

22. Illi dan qiegħed jingħad fl-isfond tal-fatt li fil-mozzjoni proposta gie ddikjarat b`mod skjett li:

“...somma ta` flus tal-Jagem, li l-Kumpanija **ma għandhiex bzonn li tagħmel uzu minnha fil-gejjieni qarib**, tigi mislufa lill-kumpanija J.M. Vassallo Vibro Blocks Ltd.” (emfasi mizjud)

23. Illi l-kliem emfasizzat jikkonferma l-politika ta` tmexxija li għaliha sar accenn aktar `l fuq f'dan ir-rikors;

24. Illi gie kkonfermat mingħajr tlaqliq li l-kumpanija intimata m`għandhiex bzonn dan il-kapital sostanzjali issa. Dak li ma ntqalx huwa li dan ser ikun hemm bzonna biss jekk propjeta` tal-kumpanija li tinstab f'zona fejn ma jinhargux permessi (ODZ) tingħata permess, sitwazzjoni li ilha hekk mis-snin sebghin;

25. Illi b`kull rispett, ma jistax jinżamm marbut kapital li l-kumpanija tiddikjara li m`għadhiex bzonn fil-futur prevedibbli, a skapitu tal-membri tagħha;

26. *Illi tant għandu mis-sewwa dan, li f'wahda mill-laqghat annwali ricenti, Raymond Vassallo stess kien stqarr li kien wasal iz-zmien li din il-kumpanija tigi xolta ghaliex l-iskop tagħha spicca;*

27 *Illi għalhekk huwa palezi li dak li qiegħed jipprova jsir mill-kumpanija intimata huwa li l-kapital tagħha jintuza sabiex isir investiment f'kumpanija ohra fejn ir-rikorrenti m'hijiex membru izda l-membri u d-diretturi l-ohra huma.;*

28 *Illi għaldaqstant ir-rikorrenti, partikolarment wara li tentattivi bonarji sabiex tinstab soluzzjoni extra-gudizzjara għal din il-vertenza fallew, ma kellhiex triq ohra hlief li tintavola dan ir-rikors;*

Għaldaqstant, tghid għalhekk il-kumpanija l-intimata ghaliex, għar-ragunijiet premessi, din l-Onorabbli Qorti m'għandhiex :

1. *Tiddikjara illi l-affarijiet tal-kumpanija intimata tmexxew jew qed jitmexxew jew aktarx jitmexxew b`mod opressiv, mhux gust ta` diskriminazzjoni u/jew mnħux gust ta` pregudizzju fil-konfront tal-esponenti;*

2. *Tiddikjara illi l-mozzjoni li “somma ta` flus tal-Jagem, li l-kumpanija ma għandhiex bżonn li tagħmel uzu minnha fil-gejjieni qarib, tigi mislufa lill-kumpanija J.M. Vassallo Vibro Blocks Ltd.” x`aktarx se tkun oppressiva b`mod mhux gust diskriminatorju u/jew mhux gust ta` pregudizzju fil-konfront tar-rikorrenti, u konsegwentament tirrestringi jew tiprojbxixi lill-kumpanija intimata milli tagħmel dan l-att ai termini tal-Artikolu 402(3) (b) tal-kapitolu 386 tal-Ligijiet ta` Malta;*

3. *Fil-kaz li l-mozzjoni hawn fuq citata tkun ghaddiet mill-kumpanija intimata fil-mori ta` dan ir-rikors, tordna lill-kumpanija intimata sabiex tiehu l-passi u l-mizuri kollha necessarji sabiex il-pozizzjoni tigi rripristinata għal dik vigenti qabel ma sar is-self;*

4. *Tagħti dawk il-provvedimenti kollha – finali u/jew interlokutorji – li jidhrilha xierqa fic-cirkostanzi tal-kaz a tenur tal-Artikolu 402 tal-Kapitolo 386 tal-Ligijiet ta` Malta.*

Bl-ispejjeż kontra l-kumpanija intmata, li hija minn issa ngunta in subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda u l-elenku ta` d-dokumenti.

Rat ir-risposta li pprezentat l-intimata fl-20 ta` Novembru 2015 li taqra hekk :-

Eccezzjonijiet

1. *Illi l-allegazzjonijiet u l-pretensjonijiet tar-rikorrenti huma manifestament vessatorji u bla bazi u legalment infondati.*

2. *Illi l-affarijiet tal-kumpanija intimata dejjem tmexxew u għadhom qed jitmexxew korrettement fl-interess tal-istess kumpanija u n-negozju tagħha u fl-ahjar interess tal-azzjonisti kollha, mingħajr distinzjoni jew diskriminazzjoni. Mhux minnu li l-esponenti jew xi membri tagħha agixxew b`xi mod ingust jew ta` pregudizzju kontra r-rikorrenti.*

3. *Illi lanqas il-mozzjoni proposta ma kienet ser tkun oppressiva b`mod mhux gust, diskriminatorju jew ta` pregudizzju fil-konfront tar-rikorrenti. L-istatut prezenti tal-kumpanija kien approvat mill-azzjonisti kollha, inkluza r-rikorrenti, b`rezoluzzjoni straordinarja tat-28 ta` April 2009 kif jidher mid-dokument A esebit minnha stess. Il-kumpanija dejjem tmexxiet skond dak l-istatut kif approvat b`mod unanimu mill-membri kollha tal-kumpanija, fl-interess tal-kumpanija u l-membri tagħha.*

4. *Għaldaqstant għar-ragunijiet premessi u hawn taht spjegati, u għal dawk kollha li jirrizultaw waqt it-trattazzjoni tal-kawza, ma tezisti ebda raguni legali biex il-Qorti tiehu xi provvediment taht **l-artikolu 402(3)(b) tal-Att dwar il-Kumpaniji**. Lanqas ma hemm lok għal xi provvediment iehor anke taht l-imsemmi **artikolu 402 tal-Att dwar il-Kumpaniji**.*

Il-proposta giet irtirata.

5. *F`kull kaz u mingħajr pregudizzju, minkejja li din il-Qorti diversament presjeduta irrikonoxxiet id-dritt tal-Kumpanija li tressaq u tiddeċiedi fuq il-mozzjoni kif kienet proposta, [Inibizzjoni 1562/2015 fl-ismijiet Joyce Soler vs Jagem Limited (PA 29.10.2015)] JM Vassallo Vibro Blocks Ltd irtirat l-offerta tagħha li tiehu self b`imghaxx ta` 3.5%. Tajjeb li jingħad ukoll li r-rikorrenti għamlet dawn il-proceduri minkejja li waqt it-trattazzjoni tal-Mandat ta` Inibizzjoni fahret il-kwalitajiet ta` tmexxija u l-ghaqal ta` huha*

Raymond Vassallo u l-kumpanija tieghu JM Vassallo Vibro Blocks Limited [Fid-digriet tagħha fl-Inibizzjoni 1562/2015 fl-ismijiet Joyce Soler vs Jagem Limited (PA 29.10.2015), il-Qorti rrimarkat li r-rikorrenti “stess tirrikonixxi l-għaqal li biha titmexxa l-kumpanija li lilha ser isir is-self”]. Dan ikompli jikkonferma l-animu w ir-raguni wara dawn il-proceduri. Minhabba din l-attitudni negattiva tar-rikorrenti, JM Vassallo Vibro Blocks Limited iddecidiet li twaqqaf f-kull kollaborazzjoni ma Jagem Limited billi (i) tittermina l-kirja ta` mahzen li għandha mingħand Jagem Limited bil-kera ta` €25,000 fis-sena; u (ii) twaqqaf is-servizzi kollha li kienet tagħti lil Jagem Limited, fosthom l-uzu ta` indirizz ufficjali fil-propjeta` tagħha, u facilitajiet għal laqghat ta` Jagem Limited.

Fatti

6. *In-negożju principali ta` Jagem Limited huwa l-kiri ta` propjeta` l-aktar imħażen lill-industrija. L-ishma tal-kumpanija huma maqsuma indaqs bejn hames ahwa, Raymond Vassallo, Mariella Shaw, Carmen Vassallo, Ruth Vassallo u r-rikorrenti Joyce Soler. Il-hames ahwa huma lkoll diretturi bid-drift li jattendu u jivvotaw waqt il-laqghat tal-Bord tad-Diretturi.*

B`danakollu r-rikorrenti Joyce Soler, gatt ma tattendi għal-laqghat tal-Bord u qatt ma tikkontribwixxi lejn il-gid tal-kumpanija, minkejja li dejjem giet infurmata bil-laqghat u tingħata kopja tal-minuti u l-agenda.

Ir-rikorrenti tithallas ukoll dividend b`mod regolari l-istess bħall-azzjonisti l-ohra.

7. *Fil-laqgha tal-Bord tad-Diretturi tas-16 ta` Settembru 2015, gie diskuss fost affarijiet ohra li r-rati ta` imghaxx li l-kumpanija tircievi fuq investimenti bankarji nizlu drastikament. Matul l-2015 minhabba l-imghaxx baxx fuq il-flus mizmuma mill-kumpanija, fuq proposta tal-Bord tad-Diretturi, il-kumpanija qassmet €1,000,000 f'dividends. B`danakollu minhabba li l-kumpanija xorta wahda għandha bżonn certu likwidita kemm ghall-bzonnijiet li jinqalghu minn zmien għal zmien, kemm minhabba l-eventwalita` li tingħata permess ta` zvilupp fuq applikazzjoni li għandha pendenti, u anke minhabba opportunitajiet kummerċiali li jistgħu jinqalghu, mhux fl-interess tal-kumpanija li tqassam aktar flus. Lanqas ma tista` torbothom f'investimenti fit-tul. L-imghaxx mill-bank fuq dawn il-flus mizmuma huwa wieħed baxx hafna.*

Waqt din id-diskussjoni, Raymond Vassallo (direttur u chairman tal-Bord) għamel proposta biex bi qbil, il-kumpanija J.M. Vassallo Vibro Blocks Limited (li

fiha għandu l-kontroll u l-maggoranza tal-ishma) tissellef mingħand Jagem Limited bir-rata ta` 3.5% li jithallsu lura bi preavviz ta` 3 xhur minn qabel, u li l-istess Raymond Vassallo jiggarrantixxi dan id-dejn huwa stess bl-ishma tieghu personali fis-socjeta` Jagem Limited. Kien hemm qbil unanimu minn dawk prezenti sabiex din il-proposta tigi diskussa f'laqgha ohra.

Skond il-procedura normali, giet iffissata laqgha tal-Bord għas-6 ta` Ottubru 2015 fejn il-proposta iddahlet bhala item għad-diskussjoni. L-agenda flimkien mal-minuti tal-laqgha tal-Bord tas-16 ta` Settembru 2015 gew mibghuta lid-diretturi kollha, inkluza r-rikorrenti, fit-terminu u skond il-procedura stabilita [Ara klawsola 32 fpagna 10 u 11 tal-Articles of Association ta` Jagem Limited esebit bhala Dokument A mar-rikors promotur].

Il-Memorandum and Articles of Association

8. *L-esponenti tixtieq tissottolinea xi punti kif jirrizultaw mill-Memorandum u l-Articles of Association tagħha.*

Kif diga` ingħad, l-azzjonisti tal-kumpanija huma hames ahwa b`ishma ugwali, 400 ordinary shares kull wieħed u wahda [Klawsola 9 fpagna 4 tal-Memorandum, Dok A]. L-azzjonisti kollha huma wkoll diretturi wahda [Klawsola 6 fpagna 3 tal-Memorandum u klawsola 21 fpagna 9 tal-Articles of Association, Dok A]. Il-hames ahwa għalhekk għandhom poteri, dmirijiet u responsabilitajiet ugwali. Ic-chairman jihatar mill-Bord tad-Diretturi għal perjodu ta` sena [Klawsola 22 fpagna 9 tal-Articles of Association]. Il-quorum għal-laqgħat huwa tnejn [Klawsola 23 fpagna 9 tal-Articles of Association] u d-deċizjonijiet jittieħdu b`maggoranza [Klawsola 25 fpagna 10 tal-Articles of Association].

Tajjeb li jigi rilevat ukoll li skond klawsola 27 tal-Articles of Association tal-kumpanija :

"The Director shall not be disqualified by his position as a director or [sic] from entering into any contract or arrangement with his company or the director may vote and be taken into account for the purpose of constituting a quorum in respect of any contract or arrangement in which he may in any way be interested and may retain for his own use and benefit from all profits and advantages accruing therefrom to him. A director may hold any other places [sic] of profit under the company (other than that of the auditor) on such terms and remunerations as the directors may determine."

Minn dan kollu jidher li l-kumpanija u l-membri tagħha, imxew għal kollo skond il-Memorandum and Articles of Association, u li r-rikorrenti ma kienet u mhu ser tigi pregudikata bl-ebda mod.

Il-Mozzjoni

9. Fil-paragrafu 9 tar-rikors tagħha, r-rikorrenti tghid li ma kienitx prezent (fis-seduta tas-16 ta` Settembru 2015) meta tqajmet l-ewwel darba l-proposta billi l-punt tqajjem taht “Affarijet Ohra”. Hija tkompli tghid “Li kieku r-rikorrenti kienet taf li dan kien ser jigi diskuss, hija certament kienet tattendi”.

Irid jingħad li għal snin shah kienet x`kienet l-agenda r-rikorrenti qatt ma attendiet għal ebda laqgħa tal-Bord tad-Diretturi minkejja li dejjem tigi avzata. Inoltre, ghalkemm huwa veru li l-punt diskuss tqajjem taht l-item “Affarijet Ohra”, xejn ma gie deciz hliel li l-istess proposta kellha tiddahhal fl-agenda tal-laqgħa sussegwenti proprju biex id-diretturi kollhom jkollhom preavviz u jkunu jistgħu jattendu u jippartecipaw kemm fid-diskussjoni kemm bil-vot dwarha. Għalhekk ir-rikorrenti kellha u kien ser ikollha kull opportunita` li tattendi, tagħmel l-osservazzjonijiet tagħha, u tivvota bhad-diretturi l-ohra kollha.

10. Ir-rikorrenti tirrikonoxxi li ma tistax tippretdi li jekk ma toħġġibhiex proposta, jew iddejjaqha, din necesarjament ma tghaddix [Paragrafu 10 tar-rikors promotur]. B`danakollu hija targumenta li ladarba tghaddi l-proposta u jsir is-self, anke jekk dan jista` jintalab lura bi preavviz ta` tlett xħur, dan il-preavviz ikun irid jingħata mill-kumpanija u mhux minnha “u għaldaqstant il-materja tkun harbet mill-kontroll tar-rikorrenti” [Paragrafu 15 tar-rikors promotur]. Jidher li r-rikorrenti tippretdi li timponi l-volonta` tagħha fid-deċiżjonijiet tal-kumpanija u dan minkejja li l-Memorandum jghid car kif jittieħdu d-deċiżjonijiet.

Ebda pregudizzju ghall-Kumpanija jew il-membri tagħha

11. Ir-rikorrenti ma tghidx xi pregudizzju ser tbghati jekk il-Bord tad-Diretturi jaqbel mal-proposta ta` self lill-kumpanija J.M. Vassallo Vibro Blocks Limited bir-rata ta` 3.5%.

Kif jingħad fil-mozzjoni fl-agenda tal-laqgħa tas-6 ta` Ottubru 2015, prezentement l-imghaxx li jagħti l-bank huwa biss 0.2% (u llum rega` nizel għal 0.125%). Jekk il-kumpanija tircievi imghaxx ta` 3.25%, huwa ovvju u vantaggjuz ghall-kumpnaija li jkollha dhul akbar u zzomm il-likwidita` mehtiega f'kaz ta`

bzonn, billi kif propost is-self kelli jkun bil-kundizzjoni li jkun jista` jintalab lura bi preavviz ta` 3 xhur. Inoltre dan is-self kien propost li jkun garantit bl-ishma li Raymond Vassallo għandu fil-kumpanija intimata Jagem Limited stess [Ara l-minuti tal-laqgha tas-16 ta` Settembru 2015 (item 3.0) esebiti bhala Dokument B mir-rikorrenti].

12. *Għall-kuntrarju, il-kumpanija għandha bzonn li jkollha disponibilita` ta` kapital likwidu. Kif ingħad aktar `il fuq, hija diga` qasmet bhala dividend dak il-kapital li ma kienx mehtieg bhala rizerva jew fi zmien qasir. Izda kif gie registrat fil-minuti tal-laqgha li saret fis-16 ta` Settembru 2015, “il-Kumpanija għandha bzonn li jkollha flus investiti li bihom tkun tista` tilqa` ghall-obbligi li jista` jkollha fil-gejjieni” [Ara l-minuti tal-laqgha tas-16 ta` Settembru 2015 (item 3.0) esebiti bhala Dokument B mir-rikorrenti]. Mhuwiex minnu dak li tghid ir-rikorrenti li dan il-kapital “ser ikun hemm bzonn biss jekk il-propjeta` tal-kumpanija li tinsab f'zona fejn ma jinhargux permessi (ODZ) tingħata permess” [Paragrafu 24 tar-rikkors promotur]. Il-propjeta` li r-rikorrenti qed tagħmel riferenza ghaliha effettivament diga` hija koperta b`permess ta` zvilupp (PA 0776/93) u l-art diga` hija committed billi dan l-izvilupp kien inbeda. Li gara kien li x-xogħol twaqqaf u saret applikazzjoni biex jinbidel l-izvilupp minn batching plant għal stores industrijali. Apparti dan il-Kumpanija għandha propjeta` ohra, kemm wehidha, kemm bi shab ma terzi u minn zmien għal zmien ikollha bzonn fondi biex tilqa` ghall-obbligi li jkollha.*

Irid jingħad ukoll li wieħed mill-oggettivi tal-Kumpanija huwa propeju li zzomm flus u tinvestiehom [Ara klawsola 4 (d) tal-Memorandum and Articles of Association].

L-ilmenti fir-rigward tas-socjeta` J.M. Vassallo Vibro Blocks mhux veritier

13. *Ir-rikorrenti tipprova ssahħħah l-argumenti tagħha billi tagħmel dikjarazzjonijiet inveritjieri it-tmexxija tal-kumpanija J.M. Vassallo Vibro Blocks Limited. Hawnhekk irid jingħad li l-organizzazzjoni ta` din il-kumpanija minn dejjem kienet differenti minn dak ta` Jagem Limited.*

Fil-kaz ta` Jagem Limited, barra li l-ahwa, għandhom ishma indaqs u kollha huma diretturi, mhux dejjem kienet titmexxa minn Raymond Vassallo bhala Chairperson. Il-kumpanija hija orjentata. Din il-kumpanija principalment tizviluppa l-propjeta` bhala investiment ghall-kiri. Minn zmien għal zmien il-Bord iqassam dividend ugwali bejn l-ahwa.

*Fil-kaz ta` J.M. Vassallo Vibro Blocks Limited, pero` it-tmexxija kienet fidejn Raymond Vassallo bis-sahha tal-ishma ordinarji A li kien jikkontrolla, Ir-
rwol tal-ahwa l-ohra f-din il-kumpanija dejjem kien wiehed passiv, bid-dhul taghhom jigi minn preference shares li l-azzjonisti kollha kellhom u li kienu jirrendu dividend annwali cert ikun xi tkun il-qlegh tal-kumpanija. Ghalhekk meta r-rikorrenti kienet membru tal-kumpanija J.M. Vassallo Blocks Limited, kellha dhul regolari u cert minnha biss ta` €39,133.47 fis-sena. Dan barra t-tkabbir fil-valur tal-ishma tagħha minhabba tkabbir fl-assi tal-kumpanija.*

Konkluzjoni

14. *Għaldaqstant għar-ragunijiet kollha premessi u dawk li jirrizultaw waqt it-trattazzjoni tal-kawza, it-talbiet attrici għandhom jigu respinti bl-ispejjez kontra tagħha.*

Rat il-verbal tal-udjenza tal-21 ta` Gunju 2016 fejn kien dikjarat mill-intimata illi wara li s-socjeta` JM Vassallo Vibro Blocks Limited irtirat l-offerta li kienet għamlet lill-intimata, il-mozzjoni relatata ma` dik l-offerta m`ghadhiex aktar fis-sehh.

Rat illi fl-istess udjenza r-rikorrenti ddikjarat illi tibqa` tqis il-mozzjoni kif saret bhala att li jmur kontra dak li jipprovdi l-Art 402(1) u għalhekk tibqa` tinsisti bhala rimedju skont l-Art 402(3) li ebda mozzjoni ta` x-xorta tagħha, u li wasslet biex saret din il-kawza, m`għandha tigi riproposta lill-bord tad-diretturi tas-socjeta` intimata.

Semghet ix-xieħda u rat il-provi l-ohra li tressqu fil-kors tal-kawza.

Semghet is-sottomissjonijiet tal-ahhar bil-fomm li għamlu d-difensuri tal-partijiet wara li nghalaq il-għbir tal-provi fl-udjenza tal-5 ta` April 2018.

Rat illi fl-istess udjenza l-kawza thalliet għal provvediment finali għal-lum.

Rat l-atti l-ohra tal-kawza.

II. Il-kompetenza tal-Qorti

Din il-Qorti tirrileva li hija kompetenti sabiex taghti provvediment finali fil-kawza tal-lum ghaliex ghalkemm bis-sahha tal-Att I tal-2018 kawzi relatati mal-Att tal-1995 dwar il-Kumpanniji (Kap 386 tal-Ligijiet ta` Malta) saru kompetenza tal-Qorti Civili (Sezzjoni tal-Kummerc), kienu eskluzi dawk il-kawzi li kien thallew għad-deċizjoni qabel id-9 ta` April 2018, dan skont l-Avviz Legali 92 tal-2018 li gab fis-sehh l-Art 21(b)(i) sa (iv) tal-Att I tal-2018. Din il-kawza hija wahda minnhom.

III. Provi

Ir-rikorrenti xehdet illi kienet irceviet avviz dwar mozzjoni sabiex is-socjeta` ntimata (“Jagem”) tinvesti flus fil-kumpannija JM Vassallo Vibro Blocks Limited (“Vibro Blocks”). Il-mozzjoni giet wara li hi kienet ilha tliet snin tithabat biex ma tibqax azzjonista ta` Vibro Blocks billi dehrilha li minn din il-kumpannija ma kienet qegħda tiehu xejn. Hija riedet tezercita d-dritt bhala direttur u azzjonista ta` Jagem li tkun kontra dak l-investiment li kien propost fuq inizjattiva ta` huha Raymond Vassallo li kellu interess dirett fiz-zewg kumpanniji. Ma kienx hemm ftehim u għalhekk ipprezentat il-kawza tal-lum. Bhala fatt l-investiment baqa` ma sarx ghaliex hija waqfet dak l-investiment milli jsir.

Kompliet tixhed illi Jagem hija s-sid ta` mmobbli li minnhom tircievi kirjet. Dak huwa l-introjtu tagħha. Dejjem accettat li jsir dak li jridu hutha l-ohra li lkoll huma azzjonisti u diretturi ta` Jagem. Pero` fil-kaz tal-investiment fuq riferit, irrifjut li taccetta l-mozzjoni. Huha Raymond Vassallo huwa l-azzjonista ta` maggoranza ta` Vibro Blocks.

Xehdet illi Jagem ma kienitx qegħda titmexxa fl-interess tagħha. Ghalkemm xtaqet li l-kwistjoni tigi risolta barra l-qorti, l-avukat ta` huha ma riedx jiltaqa` magħha.

Tilmenta li wara li miet missierha, kollox baqa` kif kien f`Jagem. Il-kirjet baqghu dawk li kien. Ma sarux applikazzjonijiet għal permessi tal-bini fuq artijiet ta` Jagem. Lanqas ufficċju ma għandha l-kumpannija.

Ikkonfermat li hija tircievi *dividends* minn Jagem. Bdiet tehodhom mis-sena 2008 jew 2009. Jagem ma bieghet xejn mill-proprjeta` tagħha. Flus għandha.

Fissret li għaliha mhux bizzejjed li tircievi *dividends* izda trid tkun taf minn fejn gew u trid tkun taf xhinu jigri fil-kumpannija. Bdew jiguha dubji li kienet nghatnat id-*dividends* biex tibqa` siekta halli huha jkun jista` jinvesti fil-kumpannija l-ohra tieghu.

Stqarret illi fil-bidu hi u hutha l-bniet kienu jilmentaw b`vuci wahda li Jagem ma kienet qegħda tagħthihom xejn. Illum m`ghadx għandha l-appogg ta` hutha l-bniet.

Tinsisti li għandu jkollha access liberu għad-dokumenti tal-kumpannija biex tkun taf x` għandha li huwa tagħha bhala proprjeta. Bhala fatt qegħda tkun imcaħħda milli tingħata kopja tad-dokumenti li għandha bżonn sabiex tagħmel il-verifikasi tagħha.

Fil-kontroezami, hija xehdet illi missierha miet fl-2001.

Xehdet illi ma tafx jekk qabel miet missierha huha Raymond Vassallo kienx direttur ukoll. Pero` wara l-mewt ta` missierha, Jagem bdiet titmexxa minn huha Raymond.

Ikkonfermat li kienet saret laqgha fejn kien miftiehem li l-hamest ahwa (erbat ibniet u Raymond) jkunu kollha diretturi ta` Jagem. Kien hemm zmien fejn Raymond ma baqax Chairman u kien sostwit minn wahda minn hutha l-ohra.

Stqarret li sa mill-2009 kienet ilha ma tmur għal-laqgħat tal-bord tad-diretturi ta` Jagem pero` qatt ma ostakolat lill-kumpannija fil-hidma tagħha. Minkejja li ma kinitx tattendi xorta kienet tircievi l-avvizi. Dejjem irceviet il-minuti tal-laqgħat. Qatt ma talbet dokumenti.

Spjegat li kellha tagħixxi bil-kawza tal-flus minhabba l-investiment li kien propost.

Ikkonfermat li minkejja li ma kinitx tattendi għal-laqgħat tal-bord qatt ma lmentat li fil-gestjoni ta` Jagem kollox kien baqa` kif inhu.

Fissret illi fil-kaz ta` Jagem kien hemm amministrazzjoni tal-proprjeta` għaddejja kif ukoll saret qasma ta` proprjeta` li kienet bi shab ma` persuni ohra.

Ikkonfermat ukoll li kien għaddej process biex jinbidel il-permess ta` *batching plan* li Jagem għandha bi shab maz-ziju tagħha.

Fissret li xejn ma taha fastidju hliet il-propost investiment.

Hija saret taf b` dan l-investiment ghax irrizulta fl-agenda u fil-minuti.

Kienet taf b`kollox u xejn ma sar minn wara daharha.

Ikkonfermat li l-proprjeta` li għandha l-kumpannija tikkonsisti minn fondi kummercjal iċċall kummerċi.

Taccetta li l-kumpannija għandha s-setgħa li tinvesti flusha. Sabiex tghaddi l-mozzjoni dwar l-investiment, kellu jkun hemm maggoranza ta` tliet diretturi.

Xehdet illi Jagem qassmet €1 miljun f`dividends għaliex ma kienx jagħmel sens li dawn jithallew il-bank billi r-rati tal-interessi kienu nizlu matul iz-zmien.

Ikkonfermat li hija rceviet EUR 200,000 bhala *dividends*.

Qalet illi hija kienet harget minn Vibro Blocks u rrifjutat li terga` tidhol f`investiment ma` dik il-kumpannija. Il-problema kienet li l-investiment kien jinvolvi lil Vibro Blocks.

Iddikjarat li ma kienet ssib l-ebda diffikolta` jew oppozizzjoni li kieku l-investiment sar band`ohra mhux fil-Vibro Blocks.

Spjegat li hija għamlet ricerki ta` Jagem.

Sostniet li l-perit tagħha qalilha li huwa jrid imur fuq il-post biex ikun jiġi jaġħmel stima.

Spjegat li anke li kieku l-kondizzjonijiet ta` l-investiment propost kienu tajbin, hija xorta wahda kienet kontra li jsir investiment fil-Vibro Blocks.

Xehdet illi ghal-laqghat tal-azzjonisti jattendi l-avukat tagħha bhala *proxy* tagħha.

Stqarret illi l-laqghat kollha li jsiru huma formali. Ikun hemm segretarju li jzomm il-minuti. Kolox jitmexxa skont agenda.

Qalet li l-laqgha generali tithabbar ukoll. Jattendi s-segretarju u l-awditur.

Ikkonfermat li tircievi l-accounts ghalkemm ma tifhimx il-kontenut tagħhom.

Stqarret li dejjem kellha l-opportunita` li tara l-accounts u tattendi għal-laqghat generali.

Qalet li hija qatt ma oggezzjonat ghall-audits li saru fis-sens illi ma kellhiex diffikultajiet dwar li rrelata l-awditur.

Perit David Xuereb xehed illi huwa kien inkarikat mir-rikorrenti sabiex abbazi ta` lista ta` proprjetajiet li jagħmlu parti mill-assi ta` Jagem jasal biex jaġhti valur.

Xehed illi huwa ra d-dokumenti li nghata dwar 41 projekta`, u cioe` kuntratti u pjanti nkluz tar-Registru tal-Artijiet. Uhud minnhom kienu deskritti b`dettall. Kien hemm pero` artijiet fejn ma kienx magħruf preciz fejn kienu.

Ikkonferma li ntbagħtet l-ittra Dok DX2 fejn ir-rikorrent talbet l-informazzjoni li kienet nieqsa. Intalab ukoll li tingħata access ghall-propjekta` kollha.

Stqarr illi huwa ra r-rapport tal-Perit Sciortino izda l-informazzjoni li tirrizulta mmir-rapport għalihi ma kenitx bizzejjed biex jikkompleta l-inkariku tieghu. Irrimarka li filwaqt li Perit Sciortino mar *in situ* kullimkien huwa ma kienx mar f`certi siti.

Fil-kontroezami, huwa spjega li mhux normali li periti jaqblu fil-valutazzjonijiet li jaghmlu.

Raymond Vassallo xehed illi huwa jigi hu r-rikorrenti. Huwa azzjonista u direttur ta` Jagem.

Xehed illi bejn 1-1983 sa ma miet missierhom fl-2001, hu u missierhom kienu diretturi ta` Jagem.

In segwitu huwa ftiehem ma` l-erba` hutu li meta jridu, jinbidel l-istatut halli jsir dak li l-maggioranza tkun tixtieq.

Fl-2009, huwa ma baqax direttur wahdu u l-hamest ahwa saru kollha diretturi.

Fisser illi Jagem hija s-sid ta` diversi mhazen li jinkrew. Għandha wkoll artijiet li għadhom ghelieqi. Hemm minnhom fejn għad hem mil-bidwi, u ohrajn fejn qegħdin jippruvaw jiksbu permess tal-izvilupp.

Qal li sa meta miet missierhom, l-istrategija tal-kumpannija baqghet dejjem l-istess u cioe` li ma nxtara xejn. Kull bejgh li sar kien maqbul bejn kulhadd. Xi propjeta` nbieghet lill-azzjonisti stess.

Spjega li fl-2009, huwa pprezenta lil hutu dokument intiz bhala handover ta` l-assi li kien hemm u ppropona li biex huwa jibqa` jiehu sehem fit-tmexxi ja tal-kumpannija, huwa ried li l-kumpannija tkompli billi bl-izvilupp tal-artijiet meta jinhargu l-permessi ; kif ukoll li ippruvaw izidu l-kirja għal xi inkwilini ; u kif ukoll li s-surplus funds jigu nvestiti ma` istituzzjonijiet finanzjarji li joffru sigurta`.

Kompla jghid illi hemm artijiet li hareg il-permess fuqhom izda ma sarx zvilupp peress li l-hsieb wara l-permess kien inbidel. Fisser illi hareg permess fuq l-art magħrufa bhala Ta` Skamardi. Dan il-permess hareg meta kien għadu haj missierhom. Il-hsieb kien li jsir zvilupp ghall-produzzjoni ta` *precast products*. Billi dam ma hareg il-permess, il-progett ma kienx baqa` daqstant vijabbli, u bdew jaraw kif setghu jakkwistaw permess biex ikun hemm *warehousing*. Ghalkemm baqghet ma saritx applikazzjoni, kien hemm diskussjonijiet. Ghalkemm il-permess kien għadu validu, l-izvilupp li kellu jsir

ma kienx għadu jghodd. Ippreciza li l-art in kwistjoni kienet bi shab ta` nofs kull wieħed bejn Jagem u l-ahwa Bugeja.

Xehed illi hemm proprjetajiet ohra fejn Jagem għandha nofs indiviz minnhom u fejn hemm permessi fuqhom, izda baqa` ma sar xejn dwarhom billi l-kompropjetarji l-ohra kienu qegħdin jaqsmu bejniethom.

Fuq il-bini li kien mikri, ma kienx jehtieg li jsir investiment.

Dwar il-mozzjoni ghall-investiment ta` kapital ta` Jagem fil-Vibro Blocks, huwa xehed li l-isfond ghala saret il-mozzjoni kien illi billi r-rati ta` interassi li jħallsu l-banek għal depoziti baqghu nezlin, huwa ppropona li Jagem tinvesti flus fil-Vibro Blocks u tiehu interassi bir-rata ta` 3.5% fis-sena b`dan illi l-flus jigu rifuzi fi zmien tliet xhur minn meta ssir it-talba għalihom. Vibro Blocks kienet ser tagħti garanziji tajbin. Li kieku l-mozzjoni mxiet, Jagem kienet tithallas imghax ta` €35,000. Vibro Blocks kienet ser tuza l-kapital sabiex jiehu post facilita` li kellha mal-bank. Ir-rati ta` interess tal-bank għal self kienet ta` 4% fis-sena. Għalhekk Vibro Blocks kienet ser tiffranka thallas 0.5% interassi fis-sena lill-bank.

Kompli xehed illi l-flus li għandha Jagem jiġi jistgħu jintużaw meta jkun hemm bzonn ta` zvilupp. Fil-kaz ta` l-art Ta` Skamardi, hemm bzonn investiment ta` EUR 5,000,000 li nofshom irid johrogħom il-kompropjetarju l-ieħor tan-nofs. Spjega li l-flus ta` Jagem qegħdin il-bank b` imghax ta` 0.75% fis-sena. Kien hemm opzjonijiet ohra ta` investiment bħall-akkwist ta` *bonds* li setgħu jigu esplorati pero` l-process tal-akkwist tal-*bonds* tant kien komplikat li għażlu li ma jinvestux.

Stqarr illi kull direttur kien liberu li jagħmel kull propost illi xtaq. Fisser illi qatt ma kienet saret valutazzjoni tal-proprietà mmob bli ta` Jagem.

Ikkonferma li fl-ahhar laqgha generali tal-azzjonisti kien propost li jithallas *dividend*. Dakinhar il-proxy ta` r-rikorrenti kien astjena. L-astensjoni kienet interpretata li ma kienx hemm armonija u għalhekk kien deciz li ma jitqassmūx *dividends*.

Stqarr illi ma setax jeskludi li għad hemm disponibilità min-naha ta` Vibro Blocks ghall-investiment. Min-naha tieghu bhala Vibro Blocks ma għamel

l-ebda kondizzjoni. Huwa ma kien qed jeskludi xejn anke jekk ikun hemm maggioranza favur l-investiment.

Fil-kontroezami, stqarr illi fl-2009, l-istatut ta` Jagem inbidel b`mod u manjiera li d-diretturi saru hamsa u cioe` l-hames azzjonisti. Kien deciz illi ghal-laqghat tal-bord, id-diretturi kellhom jidhru *in persona* u ghalhekk *proxy* kienet eskuza. Ghall-bidla fl-istatut kif spjega ivvotaw favur il-hames azzjonisti b`mod unanimu.

Stqarr illi l-ishma tal-kumpannija huma kollha *ordinary shares* u ghalhekk ma kienx hemm *class shares*. Kull azzjonista ghandu l-istess numru ta` ishma.

Fisser illi bhala procedura, id-diretturi u allura l-azzjonisti jippruvaw jimxu ezattament ma` dak li jghid l-istatut. Isiru minuti li jigu approvati fis-seduta ta` wara.

Spjega li wara l-bidla tal-istatut, huwa kien staqsa lir-rikorrenti u lil ohtu Mariella biex imexxu huma. Min-naha tieghu ma kienx hemm interess partikolari.

Stqarr illi ghal-laqgha generali tal-azzjonisti tal-2009 ir-rikorrenti kienet prezenti. Ghal-laqgha generali tas-sena ta` wara, bagħtet *proxy*.

Irrimarka illi kull haga li jircieu mingħand ir-rikorrenti tkun negattiva. Il-komunikazzjonijiet min-naha tagħha jsiru bl-avukat jew mill-qorti.

Sahaq li r-rikorrenti kwazi qatt ma kienet prezenti ghal-laqghat tal-bord tad-diretturi.

Stqarr illi meta l-imghaxijiet nizlu, kien deciz li jitqassmu *dividends*.

Qal illi wara l-mewt ta` missierhom, l-ewwel *chairperson* ta` Jagem kienet ohthom Mariella li pero` wara xi zmien ma komplietx. Huwa baqa` jiehu hsieb l-affarijiet kollha ta` kuljum ta` Jagem. Il-kumpannija m`għandhiex impjegati.

Kompla jixhed illi wara l-mewt ta` missierhom, Jagem ma baqghetx tagħmel zvilupp ta` propjeta`. L-uniku biegh li sar kien dak ta` dar lil oħtu Mariella u dak ta` bungalow li kien juza missierhom. Kollox sar bil-kunens tal-hamest ahwa.

Qal li l-kirjet li kienet tircievi l-kumpannija kienu jitpoggew il-bank sabiex dawk id-depoziti jħallu l-imghax.

Stqarr illi f` Settembru jew Ottubru 2015, tkellem ma` oħtu Mariella dwar proposta tieghu illi fil-kaz li jkun hemm qbil Jagem tislef lil Jagem b` imghax ta` 3.5% fis-sena b`dan illi Jagem kellha jedd titlob il-flus lura wara xaghrejn. Huwa kien se jiggarrantixxi s-self. Mariella kienet favur u għalhekk għamel il-proposta. Fil-fatt intbagħat avviz ta` laqgha tal-bord tad-diretturi u l-proposta fuq l-agenda tal-laqgha. Il-laqgha kellha ssir fis-6 ta` Ottubru 2015 izda fit-2 ta` Ottubru 2015 wasal mandat mingħand ir-rikorrenti. Għalhekk ghalkemm il-laqgha saret xorta, il-proposta ma kienitx diskussa.

Spjega li huwa ma kellux problema ta` likwidita`. Li kieku l-proposta kienet accettata, l-interessi li Vibro Blocks kienet thallas lill-bank kienet ser thallashom lil Jagem. Il-vantagg għal Jagem kien ser ikun li kienet ser tithallas imghax ta` 3.5% fis-sena meta l-imghax fuq depoziti fil-bank kien inqas.

Kompla jixhed illi fid-29 ta` Ottubru 2015, il-mandat kien michud.

Stqarr illi fit-3 ta` Novembru 2015, kien prezentat ir-rikors odjern.

Qal illi meta ra hekk, huwa rtira l-proposta. Ghalkemm fil-prezent ma kellux interess jirriattiva l-proposta, ma riedx jinrabat li ma jagħmilx il-proposta xi zmien fil-futur.

Fisser illi l-ammont li Jagem kienet sejra tghaddi b`self lil Vibro Blocks kien ta` €1.5 miljun. Wara li l-proposta kienet irtirata, tqassmu €1.5 miljun f` dividends bejn l-azzjonisti. Illum fadal madwar €500,000 depozitati l-bank.

Fisser illi bhala procedura, Jagem titmexxa bl-ezatt kif ighid l-istatut tagħha. Ir-rikorrent ma tattendix laqghat tal-bord tad-diretturi, ghalkemm il-bieb għaliha qatt ma kien magħluq. Jintbagħtu l-avvizi u jinzammu l-minuti tal-laqghat. Is-segretarju ta` Jagem huwa Joseph Bonello.

Kompla jghid li ghal-laqghat tal-bord tad-diretturi, kien deciz li d-diretturi jridu jattendu *in persona*. Fil-kaz tal-laqghat generali tal-azzjonisti, jistghu jkunu rappresentati minn mandatarju.

Stqarr illi l-laqghat generali jinzammu b` mod regolari. Illum isiru go lukanda.

Sahaq illi d-dokumenti kollha tal-kumpannija, inkluz dwar il-propjeta` tagħha, huma accessibbli, inkluz għar-rikorrenti. Jinsabu fl-ufficċji ta` Vibro Blocks.

Fisser illi qabel saret din il-kawza, ir-rikorrenti qatt ma talbet lista tal-immobbbli li għandha l-kumpannija. It-talba saret fil-kors ta` din il-kawza.

Spjega li wara li oħtu Carmen ressaget talba biex tħieġ l-ishma tagħha, bdiet il-procedura tal-valutazzjoni ta` l-ishma u kien inkarikat il-Perit Rueben Sciortino biex jistma l-immobbbli. Il-bord approva l-konkluzjonijiet tal-Perit Sciortino. Hadd ma kien interessat jakkwista l-ishma.

Fil-kontroezami, xehed illi fiz-zmien li kienet saret il-proposta ta` l-investiment ma` Vibro Blocks, Jagem kellha depoziti ta` €1.5 miljun li mbagħad tqassmu *dividends*. Mid-depoziti akkumulati, tqassmu zewg terzi minnhom bhala *dividends* billi llum fadal €500,000.

Spjega li meta ressaq il-mozzjoni, l-interessi tal-banek kienu baxxi. Il-proposta tieghu ma kienitx diskussa ghax ir-rikorrenti pprezentat il-kawza odjerna.

Qal illi bil-kapital fi flus li għandha llum il-kumpannija, wara li tqassmu d-*dividends*, jekk ikollha bzonn tinvesti, il-kumpannija tkun trid iggib il-flus mill-bank jew mingħand l-azzjonisti.

Sostna li kien hemm skop ghalfejn kellu jinzamm kapital minflok jitqasssu d-*dividends* billi kien hemm proprjeta` li setghet tigi zviluppata.

Cahad li huma biss mozzjonijiet tieghu li jghaddu.

Ikkonferma li meta hu ghamel il-proposta, huwa kien biss hares lejn ir-rati tal-bank bhala alternattiva ghal investiment li tista` tagħmel Jagem. Ir-rati ta` imghax li kellha Vibro Blocks kien 4.2%.

Stqarr illi r-rikorrenti qatt ma pprezentat mozzjoni ; lanqas għamlet xi proposta alternattiva għal dak li kien propost li jsir vis-à-vis Vibro Blocks. La qatt hadet interess dwar kif kien qegħdin jinkrew il-proprietajiet jew ipproponiet kif kellu jsir l-izvilupp ta` dawk il-proprietajiet li kienu għadhom mhux zviluppati.

B`referenza ghall-minuti tal-laqgħa generali li saret fl-24 ta` Marzu 2015, precizament fejn tnizzel illi : “*the general policy of the company, in regard to its property is to sell it gradually whenever prospective buyers express an interest*”, stqarr illi dik kienet tapplika ghall-proprietja` li kienet mijha ta` Jagem.

Alfred Falzon xehed li huwa awditur ta` Jagem.

L-inkariku tieghu kien ilu jiggħedded sena wara l-ohra sa minn missier l-azzjonisti prezenti.

Qal illi huwa l-awditur tal-kumpanji kollha tal-familja Vassallo.

Spjega li fl-audited accounts, ikun hemm il-book value tal-proprietajiet immoblli.

Huwa ma jiftakarx li saret xi valutazzjoni tal-proprietajiet immoblli.

Peress li qatt ma sar trasferiment ta` proprietja` immoblli, qatt ma kien hemm il-htiega li ssir valutazzjoni.

Jaf illi fl-2016, il-bord tad-diretturi talab li ssir valutazzjoni ta` l-ishma.

Fil-kontroeżami, huwa spjega li l-kumpanija titmexxa tajjeb hafna u jittieħdu l-prekawzjonijiet kollha.

Stqarr illi ghal diversi snin isir l-annual general meeting kif ukoll isiru laqghat tad-diretturi ; dejjem jittiehdu l-minuti tal-laqghat.

Id-diretturi ta` Jagem huma l-hames azzjonisti.

Qal li huwa dejjam ra li l-bord mexa favur l-interess tal-kumpannija.

Qal li huwa jara hafna *fairness* fl-affarijiet tal-kumpannija.

Perit Reuben Sciortino xehed illi huwa kien inkarikat minn Jagem biex jaghmel valutazzjoni tal-proprjetajiet tagħha.

Inghata lista tal-propjetajiet.

Għall-kwesiti li kellu kien iwiegħu Raymond Vassallo.

Ikkonferma l-kontenut tar-relazzjoni tieghu.

Kull propjeta` kienet valutata separatament. Huwa mar jara l-proprjetajiet ma` Raymond Vassallo.

IV. **L-Art 402 tal-Kap 386**

Ir-rikorrenti ressget it-talbiet tagħha abbazi tal-Art 402 tal-Kap 386.

Il-Qorti sejra tagħmel riferenza għal dawk mis-subartikoli tal-Art 402 li tqis rilevanti ghall-istanza tal-lum –

(1) *Kull membru ta` kumpannija li jilmenta li l-affarijiet tal-kumpannija jkunu tmexxew jew qed jitmexxew jew aktarx jitmexxew b`mod li, jew li xi att jew omissjoni tal-kumpannija kienu jew huma jew x`aktarx se jkunu, oppressivi b`mod mhux gust diskriminatory kontra, jew b`mod mhux gust ta` pregudizzju, għal membru jew membri jew b`mod li*

jkunu kontra l-interessi tal-membri in generali, jista` jaghmel rikors lill-qorti ghal ordni taht dan l-artikolu.

...

(3) *Jekk dwar rikors maghmul skond is-subartikolu*
(1) ... *il-qorti tkun tal-fehma li l-ilment ikun bazat sewwa u li jkun gust u ekwu li hekk taghmel, il-qorti tista` taghmel ordni taht dawk il-kondizzjonijiet li jidhrilha xierqa -*

(a) *li jirregola t-tmexxija ta` l-affarijiet tal-kumpannija fil-futur ; jew*

(b) *jirrestringi jew jipprojbixxi l-ghemil ta` xi att propost ; jew*

(c) *jehtieg lill-kumpannija li taghmel xi att li rrifikorrent ikun ilmenta li kienet naqset li taghmel ; jew*

(d) *jipproaudi ghax-xiri ta` l-azzjonijiet ta` xi membri tal-kumpannija minn membri ohra tal-kumpannija jew mill-kumpannija nnifisha u, f'kaz ta` xiri mill-kumpannija, għat-tnaqqis li jkun mehtieg fil-kapital azzjonarju mahrug tal-kumpannija ; jew*

(e) *jordna lill-kumpannija li tibda, tiddefendi, tkompli jew ma tkomplix procedimenti tal-qorti, jew jawtorizza lil membru jew membri tal-kumpannija li jibdew, jiddefendu, ikomplu jew ma jkomplux procedimenti tal-qorti fisem u għan-nom tal-kumpannija ; jew*

(f) *jipproaudi ghall-hlas ta` kumpens minn dik il-persuna li tista` tkun instabet responsabbi mill-qorti għal telf jew danni li jkunu ggarrbu minħabba att jew nuqqas li dwaru jkun sar ilment lill-persuna li tkun garrbet dak it-telf jew danni; jew*

(g) *ixolji l-kumpannija u jipproaudi ghall-istralc konsegwenzjali tagħha.*

(4) *Meta jsir ordni ghax-xoljiment ta` kumpannija skond is-subartikolu (3)(g), il-kumpannija għandha titqies li tkun xoljet fid-data meta jkun sar l-ordni u d-disposizzjonijiet tas-Sub-Titoli I u III tat-Titolu II tat-*

Taqsimi V ta` dan l-Att li jirregolaw l-istralc ta` kumpanniji għandhom jaapplikaw.

(5) *Ordni magħmul taht dan l-artikolu ji sta` jehtieg lil kumpannija biex ma tagħmilx xi emenda, jew li tagħmel emenda meħtiega, fil-memorandum jew fl-istatut tagħha.*

Għalkemm id-dicitura tal-Art 402(1) ittieħdet testwalment minn disposizzjoni simili li tirrizulta fil-Companies Act ta` New Zealand, tajjeb jingħad illi l-ligi ta` New Zealand segwiet l-izvilupp legislattiv tar-Renju Unit.

Tajjeb jingħad illi fir-Renju Unit, kien hemm l-ewwel il-Companies Act 1985 (Sec 459).

Imbagħad fi zminijiet aktar ricenti kienet hemm il-Companies Act 2006 [Sec 994(1)].

Sec 459 thassret għal kollex mill-Companies Act 1985 u dahlet ezatt kif inhi Sec 994(1) tal-Companies Act 2006.

Fil-pag 485 ta` l-ktieb **Company Law** (Fourth Edition – 2016 – OUP) **Brenda Hannigan** tħid :-

“Where the court is satisfied that a petition under s. 994 is well founded, it may make such order as it thinks fit for giving relief in respect of matters complained of [s 996(2)]”

Sabiex tingħata ordni skont kif previst fis-subartikoli (3), (4) u (5) ta` l-Art 402, hija tassattiva l-prova tal-att li minnu qegħdin jilmentaw ir-rikorrenti.

Dan ifisser illi jekk abbazi tal-provi, il-qorti tkun sodisfatta li jirrizulta dak previst fis-subartikolu (1), allura tghaddi mbaghad biex tagħti l-ordni skont is-subartikoli l-ohra.

Jekk il-prova tkun insodisfacjenti ghaliex ma jkunx irrizulta dak previst mis-subartikolu (1), allura l-qorti għandha tieqaf hemm, u ma għandhiex tapplika dak previst fis-subartikoli l-ohra.

Għalhekk il-prova tas-sussista legali u fattwali ta` dak li jipprovdi s-subartikolu (1) huwa pregudizzjali ghall-prosegwiment tal-azzjoni.

V. Il-prova

Fil-Pag 970 ta` **Principles of Maltese Company Law** (MUP – 2007) **Andrew Muscat** ighid illi fuq ir-rikorrenti jinsab il-piz tal-prova li l-att jew omissjoni jaqa` fl-ambitu tas-subartikolu (1).

Ighid –

“This wording (tal-subartikolu 1) clearly suggests that the member need only prove one effect of the conduct, act or omission, that is, that such conduct, act or omission, has been, is or is likely to be “oppressive” or “unfairly discriminatory” or “unfairly prejudicial” (to a member or members) or contrary to interests (of the members as a whole).”

Fis-sentenza li ta` din il-Qorti diversament presjeduta tat-30 ta` Jannar 2008 fil-kawza **“Cutajar pro et noe et vs S.C. & Company Limited et”** ingħad hekk –

Illi l-prova biex tirnexxi dina l-azzjoni tispetta lir-rikorrenti li ressqu dina l-azzjoni. Huma jridu jippruvaw li (a) l-affarijiet tal-kumpanija jkunu tmexxew jew qed jitmexxew jew aktarx jitmexxew b`mod li... (b) jew li xi att jew omissjoni tal-kumpannija kienu jew huma jew x`aktarx se jkunu, oppressivi b`mod mhux gust diskriminatorji kontra, jew b`mod mhux gust ta` pregudizzju, għal membru jew membri jew b`mod li jkunu kontra l-interessi tal-membri in generali.

Il-ligi tagħna ma tagħtix spjegazzjoni ta` x`inhu oppressive b`mod mhux gust diskriminatorji kontra, jew b`mod mhux gust ta` pregudizzju. Kull kaz għalhekk

irid jigi trattat u deciz fuq il-mertu tieghu proprju, u dana kaz b`kaz. L-iskop tal-ligi hu biex il-Qorti tkun tista` tintervjeni f`dawk il-kazijiet fejn hemm bzonn li jinghata rimedju minhabba unfair dealing fejn jigi pruvat li kien hemm azzjonijiet jew ommissjonijiet li ma kienux gusti u li kienu ta` pregudizzju jew li l-affarijiet tal-kumpanija mhux qed jitmexxew sew.

Fil-pag 492 ta` **Company Law** (op. cit.) **Brenda Hannigan** tghid :-

“Whether the company’s affairs are being or have been conducted in a manner which is unfairly prejudicial to the petitioner’s interest is an objective, not a subjective, matter. The prejudice must be real, rather than merely technical or trivial, and the petitioner does not have to show that the persons controlling the company have acted deliberately in bad faith or with a conscious intent to treat him unfairly.

The conduct complained of must be prejudicial in the sense of causing prejudice or harm to the relevant interest of the member (usually, but not limited to financial damage) and also unfairly so (usually connoting some breach of company law or the constitution but not limited to that) and it is not sufficient if the conduct satisfies only one of these tests.”

VI. **Il-legittimu kontradittur**

Fil-“**Principles of Maltese Company Law**” (op. cit.) **Andrew Muscat** jittratta l-kwistjoni ta` kontra min tista` tigi istitwita azzjoni ta` din ix-xorta.

Fil-pag. 995 tal-ktieb ighid hekk :-

The Companies Act does not specify the person or persons against whom an action under article 402 is to be brought. It does well not to do so. The reason is that the choice of the defendant or defendants depends on the facts of the case and on the type of relief sought.

... the persons responsible for the conduct complained of would typically vary from the current or past majority shareholder to the managing director or the

controlling directors acting on behalf of company. Control may also be vested in a shadow director, a provisional administrator, a liquidator, an official receiver and even the pledgee of shares in the company, who, in terms of the pledge agreement, may exercise the shareholder's voting rights or appoints directors on the board.

*Moreover, as will be noted in the following pages, the forms of relief that may be granted by the court are considerably wide-ranging; a court order could be issued against a number of persons, typically the company itself and one or more shareholders. In **Joseph Calleja vs Vincent Calleja**, an article 402 was filed only against one of the shareholders. The company itself was not a party. The defendant pleaded that the company itself were wrongly instituted, as the action had to be filed against the company and not against himself as a member. The Court, in a judgement in parte, considered article 402 to provide a flexible and equitable remedy and agreed with the applicant's submissions that an article 402 action had to be instituted against the person or persons who were allegedly responsible for the wrongdoing and that the court's order need not in all cases be issued against the company itself. The Court remarked that as the applicant's allegations of wrongdoing were directed towards the defendant, it was clear that the defendant was a proper party to the proceedings. It also stated that the fact that the action was not also filed against the company did not nullify the proceedings.*

... Given the fundamental principle of Maltese procedural law that no person can be bound by a court's decision or judgement unless he is a party to the relative proceedings, it is important for the complainant to carefully identify the person or persons against whom the action is to be filed.

Fil-Pag 218 ta` l-Kap 6 ta` l-ktieb **Minority Shareholders : Law, Practice and Procedure, Victor Joffe** jikteb :-

The petitioner will be the member seeking relief, and the company of which he is a member and in relation to whose affairs he alleges unfairly prejudicial conduct will be made a respondent. Additionally, every member

of the company (other than the petitioner) whose interests might be effected by the relief sought should be joined as a respondent, whether or not allegations of unfairly prejudicial conduct are made against him: in the case of a small private company, this will usually mean that every member ought to be joined as a respondent to the petition. The category of potential respondents (other than the company) is not, however, limited to members of the company. In an appropriate case, relief may be sought against a non- or former member. The width of the category of potential respondents is indicated by Lowe vs Fahey ((1996) 1 BCAC 262), where it was held that if the unfairly prejudicial conduct alleged was a diversion of corporate funds, a petitioner could seek relief not only against members and former members, but also against directors involved or third parties who knowingly received or improperly assisted in the diversion. Even a person who is not actively involved in the conduct of the affairs of the company complained of may be made a respondent, at least if he would be affected by the relief sought.

Il-Qorti tqis illi s-socjeta` ntimata hija l-legittima kontradittur tar-rikorrenti ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi.

Tajjeb jinghad illi fl-eventwalita` li ssir il-prova tar-rekwiziti ta` l-Art 402(1), u allura l-Qorti tkun trid tipprovdi skont l-Art 402(3), il-provvediment tagħha sejjer jolqot lis-socjeta` ntimata, li allura għandha kull jedd tghid tagħha dwar din il-vertenza.

VII. Gurisprudenza

Fis-sentenza li tat il-Qorti ta` Ghawdex (Gurisdizzjoni Superjuri) fl-4 ta` Frar 2009 fil-kawza “Ellis vs Ellis” ingħad hekk –

Jibda biex jinghad li dan il-provvediment jista` jigi nvokat mill-membri kollha, u mhux biss minn membri minoritarji u m'hemmx dubju li d-diskrezzjoni u l-poteri mogħtija lill-qorti f'dan il-kuntest huma wesghin. Minn dan il-provvediment hu evidenti li :

- (a) *Dan il-provvediment japplika wkoll fkaz ta` att jew ommissjoni isolata ;*
- (b) *Ir-rimedju jista` jinghata kemm ghal dak li jkun gara fil-passat u wkoll xi att propost li jsir fil-futur ;*
- (c) *L-ilment jrid ikun fuq it-tmexxija tal-affarijiet tal-kumpanija jew fuq att jew ommissjoni tal-kumpanija.*

Fis-sentenza tagħha tad-9 ta` Marzu 2007 fil-kawza “**Vella et vs Vella Brothers Ltd et**”, il-Qorti tal-Appell qalet hekk –

... *l-Artikolu 402 ta` l-Att dwar il-kumpaniji jaghti diskrezzjoni pjuttost wiesa` lill-Qrati u dan ghaliex dawn il-provvedimenti għandhom l-ghan li jissalvagwardjaw u jipprotegu lill-azzjonisti ta` socjeta` kummercjal, partikolarment lil dawk li huma minoritarji u li għalhekk qegħdin fl-impossibilita` li jirregolaw il-mod li bih tkun qed titmexxa s-socjeta` li fiha huma jkollhom interess ...*

... *din id-disposizzjoni, li hija bbazata fuq l-Art.459 tal-Companies Act (1985) Ingliza, hija ispirata fuq principji ta` ekwita` aktar milli minn drittijiet strettament legalistici biex ikun jista` jigi mogħti rimedju. Dak li hu necessarju hu li l-azzjonista jipprova li minhabba l-gestjoni tas-socjeta` partikolari hu qed isofri, jew ukoll jista` jsot, pregudizzu ta` natura oppressiva, ingusta jew diskriminatorya. Tali gestjoni tista` tirreferi semplicement għal xi att specifiku jew xi ommissjoni tal-kumpanija. Il-pregudizzu jista` jirreferi ghall-azzjonist li qed jippromwovi l-proceduri, għal xi azzjonist iehor jew ghall-interess in generali ta` l-azzjonisti. Ma hemmx ghalsejn li huwa jipprova li huwa zgur ser isofri xi pregudizzu fil-futur. Tali prova tista` ssir fuq bazi ragjonevoli ta` possibilita` (“**Vincent Montreal et v. Lino Delia noe**” deciza mill- Prim`Awla tal-Qorti Civili fit-13 ta` Mejju, 1999). Infatti gie deciz mill-Qrati Ingħili fil-kawza in **re Bovey Hotel Ventures Ltd** [(1983) B.C.L.C. 290] li `the Court will not give a list of situations when this remedy may be resorted to however one principle remains clear. A shareholder may make use of this article when his shareholding in the company has been seriously diminished at least*

seriously jeopardized by reason of a course of conduct or the part of those who have the de facto control of the company, which has been unfair to the member concerned”.

*... Fid-decizjoni **O'Neill v Phillips** moghtija mill-House of Lords fl-20 ta` Mejju 1999, gie ritenut illi l-legislatur ried illi biex jinghata rimedju taht l-artikolu jigi kkunsidrat il-kriterju ta` dak li huwa `fair`. Izda Lord Hoffman izid ighid li - “Although fairness is a notion which can be applied to all kinds of activities, its content will depend upon the context in which it is being used ... The requirement that prejudice must be suffered as a member should not be too narrowly or technically construed.”*

Fid-decizjoni **In Re Bovey Hotel Ventures Ltd.** (1983) Slade J ighid hekk dwar *unfair prejudice* :

The test for unfairness must, I think, be an objective, not a subjective, one. In other words it is not necessary for the petitioner to show that the persons who have de facto control of the company have acted as they did in the conscious knowledge that this was unfair to the petitioner or that they were acting in bad faith ; the test, I think is whether a reasonable bystander observing the consequences of their conduct, would regard it as having unfairly prejudiced the petitioner's interests.

Fis-sentenza “**Monreal et vs Delia noe**” (op. cit.) inghad –

Dawn il-provedimenti huma ta` salvagwardja u ta` protezzjoni ghall-azzjonisti ta` socjeta` kummercjali, b`mod partikolari ghal dawk li huma minoritarji. Ir-rimedji li johorgu minn dawn il-provedimenti huma moghtija lil kull azzjonist ta` socjeta` kummercjali. Kull azzjonist, anke jekk hu minoritarju, ta` socjeta` kummercjali, anke jekk hi pubblika, jista` jitlob li jinghataw l-ordnijiet kollha necessarji u opportuni, fkaz li jirnexxielu jipprova illi minhabba l-gestjoni tal-istess socjeta` huwa qed isofri jew ukoll jista` jsotri xi pregudizzju ta` natura oppressiva, ingusta jew diskriminatorja. Tali gestjoni tista` tirreferi semplicement ghal xi att specifiku jew xi omissjoni tal-kumpanija. Il-pregudizzju jista` jirreferi ghall-

azzjonist li qed jippromuovi l-proceduri, ghal xi azzjonist iehor jew ghall-interessi in generali tal-azzjonisti. In vista ta` dan kollu jista` jinghad li hu bizzejjed li l-azzjonista jipprova li huwa qed isofri jew eventwalment jista` jsofri xi pregudizzju minhabba xi agir tas-socjeta` li tagħha huwa jippossjedi xi ishma. Ma hemmx għalfejn li huwa jipprova li huwa zgur li ser isofri xi pregudizzju fil-futur. Tali prova tista` ssir fuq bazi ragjonevoli ta` probabilita`. Inoltre, skond dak li hemm provdut fis-subartikolu (3) tal-istess artikolu 402, il-Qorti tista` tiprocedi biex tagħmel kull ordni necessarja u opportuna skond dawn il-provedimenti, jekk jirrizulta li l-ilment tal-azzjonista hu sewwa bbazat u jekk il-Qorti thoss li huwa ekwu u gust li tagħmel.

Fis-sentenza tagħha tal-31 ta` Jannar 2003 fil-kawza “**Ellul vs Ellul pro et noe**”, il-Qorti tal-Appell qalet hekk –

... Fil-ligi Ingliza (ara Art 459 tal-Companies Act, 1985) jinstab rimedju simili li hu magħruf bhala “The Unfair Prejudice Remedy”. Il-Qorti ta` l-Appell Ingliza stabbiliet fil-kaz “**in Re Saul D. Harrison & Sons plc** ([1995] 1BCLC 14)” il-linji ta` gwida dwar kif kellu jkun l-operat biex ikun jista` jigi kkwalifikat bhala, “unfairly prejudicial” (fit-test tal-Ligi Maltija din il-frazi hi tradotta “b`mod mhux gust ta` pregudizzju”). Wieħed kellu, fl-ewwel lok, jara jekk dak l-operat kienx jew le skond l-istatut tal-kumpanija. Izda fl-applikazzjoni tal-imsemmija dispozizzjoni – ispirata fuq principji ta` ekwita` aktar milli minn drittijiet strettament legali – il-Qorti tiehu in konsiderazzjoni l-aspettattivi legittimi (“legitimate expectations”) li r-rikorrent jista` jkollu u li sikkwiet ikunu ferm aktar wiesgha mid-drittijiet strettamente legali li johorgu mill-istatut ta-ssocjeta`. Dawn l-aspettattivi legittimi jitwieldu minn xi relazzjonijiet personali partikolari bejn l-azzjonisti. Fil-kaz **Ebrahim vs Westbourne Galleries Ltd.** ([1973] AC 360) Lord Wilberforce elenka numru ta` sitwazzjonijiet fejn dan ir-rimedju jista` jingħata, sitwazzjonijiet dawn li x`aktarx jinstabu f' kumpaniji zghar privati li ta` sikkwiet jissejhu “quasi partnerships”, fosthom is-segventi :-

“(i) an association formed or continued on the basis of a personal relationship, involving mutual confidence – this element will often be found where a pre-existing partnership has been converted into a limited company

(ii) an agreement, or understanding, that all, or some (for there may be “sleeping members”) of the shareholders shall participate in the conduct of the business ;

(iii) restriction upon the transfer of the members’ interest in the company – so that if confidence is lost, or one member is removed from management, he cannot take out his stake and go elsewhere”.

Fid-decizjoni ta` din il-Qorti diversament presjeduta tas-7 ta` Ottubru 2016 fil-kawza **Av. Dr. Pio M. Valletta noe vs Jeno Torocsik et** inghad illi sabiex ikun hemm *unfair prejudice*, (a) *it-test irid ikun wiehed oggettiv* ; (b) *M`hemmx htiega li l-attur jipprova l-mala fede* ; (c) *M`hemmx htiega li l-attur jipprova li kien hemm intenzjoni li tikkawza pregudizzju* ; (d) *Mhux gust ma jfissirx bilfors li l-agir irid ikun illegali* ; u (e) *L-agir irid ikollu effett negattiv fuq l-attur bhala azzjonist*.

Fid-decizjoni **Re Coroin Ltd** – 2012 – All ER (d) 58(Feb) – EWHC 129 (Ch) – moghtija mic-Chancery Division tal-Ingilterra – David Richards J. qal hekk :-

“630. Prejudice will certainly encompass damage to the financial position of a member. The prejudice may be damage to the value of his shares but may also extend to other financial damage which in the circumstances of the case is bound up with his position as a member ... The prejudice must be to the petitioner in his capacity as a member but this is not to be strictly confined to damage to the value of his shareholding. Moreover, prejudice need not be financial in character. A disregard of the rights of a member as such, without any financial consequences, may amount to prejudice falling within the section.

631. Where the acts complained of have no adverse financial consequences, it may be more difficult to establish relevant prejudice. This may particularly be the case where the acts or omissions are breaches of duty owed to the company rather than to shareholders

individually. If it is said that the directors or some of them had been in breach of duty to the company but no loss to the company has resulted, the company would not have a claim against those directors. It may therefore be difficult for a shareholder to show that nonetheless as a member he has suffered prejudice ...”

VIII. Dottrina

Fil-pag. 464 ta`**Ferrar`s Company Law** – Third Edition – jinghad hekk –

... The position will vary greatly from the small private companies, commonly called quasi-partnerships, to public companies of considerable size. As a quasi-partnership, the company will usually have been formed or continued on the basis of a personal relationship involving mutual confidence. There may be an agreement or understanding that all or some of the shareholders are to participate in the conduct of the business. Restrictions on the transfer of shares will be the rule rather than the exception. The individuals involved may also have made relatively substantial capital contributions to the company. Shareholders in such companies will be a small close-knit group, actively involved in many instances in the daytoday operations and financially and personally committed to the company. Here the scope for legitimate expectations beyond their strict legal rights is obviously greatest.

*However, as Lord Wilberforce stressed in **Ebrahim v Westbourne Galleries Ltd**, the case for giving effect to equitable considerations must be made in each instance and it is not sufficient simply to assert that the company is small or private, for in many cases the basis of the relationship will be adequately and exhaustively laid down in the articles. If it is so defined by the articles or, for example, by the articles supplemented by a shareholders` agreement, then there is little room for finding further legitimate expectations beyond those outlined in the documents.*

The interests of shareholders in larger private and public companies, on the other hand, are likely to be quite different from those of shareholders in quasi-partnerships and considerably more restricted. In these

larger companies there is usually no underlying personal relationship, employment is rarely an issue and the shareholders are more interested in such matters as dividend yield and capital appreciation than involvement in the day-to-day running of the company. If they become dissatisfied, especially if it is a public company, they can sell their shares and withdraw from the company. Here the members rarely have expectations beyond their strict legal rights as provided by the articles.

"That is not to say that s.459 does not apply to larger private companies and public companies for the section is clearly not limited to quasipartnerships. The point is that it may be harder to establish conduct which is unfairly prejudicial to the interests of the members in such companies.

Fil-pag. 409 ta` **Cases and Materials on Company Law** (Fifth Edition) l-awturi **Hicks and Goo** jirrimarkaw illi :-

*In the early days of S.459, it was thought that the petitioner must have unfairly suffered prejudice to an interest as a member only (and not eg. as a director). This requirement has never been relaxed in that the Court is prepared to recognise that members may have different interests having regard to their rights, expectations and obligations (**Re a company** (No 00477 of 1986 [1986 BCLC 376; **O'Neill v Phillips**. [1999] 1 WLR 1092). This is particularly so in quasi-partnership cases where a minority is excluded from management. But where the articles make detailed provision for any departing members to sell their shares at a fair price, the position may be different ...Section 459 has proved to be a powerful weapon for minority shareholders, particularly in the case of quasi-partnerships. In such companies, minorities who are excluded from management participation or who unfairly suffer loss as a result of wrongdoing by directors or majority shareholders may get relief under the section.*

Fil-pag. 449 ta` **Farrar's Company Law** (Fourth Edition) jinghad illi –

A member's interests are not necessarily limited, therefore, to his strict legal rights under the Articles and the Companies' Act but can extend also to legitimate expectations as to the conduct of the company's affairs arising from the nature of the company and the agreements and understandings between the parties.

Fil-pag. 506 ta` **Company Law** (op. cit.) **Brenda Hannigan** tghid :-

"Mere deadlock between the parties who have lost trust and confidence in one another is insufficient then to merit relief under CA 2006, s 994, in the absence of prejudicial conduct."

Fil-pag. 711 ta` **Boyle & Birds` Company Law** (Eight Edition – 2011 – Jordans) jinghad :-

"The term "unfair prejudice" whether analysed as a 'standard' or a 'concept' is a relatively more objective one which is concerned with running the company in a way that is clearly unfair in its consequences to the complaining shareholder, even if the respondents can claim to have acted in the best of good faith."

Fil-pag. 691-692 ta` l-ktieb **Gower and Davies - Principles of Modern Company Law** (Eighth Edition – 2008 – Sweet & Maxwell) jinghad illi :-

*" ... the courts recognised that sec 994 protects expectations and not just rights. Borrowing from public law, it is sometimes said that the section protects the "legitimate expectations" of the petitioner, though more recently the courts have preferred the private law phrase "equitable considerations" [Qorti tal-Appell Ingliza fil-kawza "**Saul D Harrison & Sons plc**" – 1995 – ghall-uzu tal-frazi "legitimate expectations" ; House of Lords – "**O'Neill vs Phillips**" – 1999 – ghall-uzu tal-frazi "equitable considerations"] Whatever the language used, the difficult issue is to distinguish those expectations of the petitioner which are to be classified as "legitimate" or which considerations are to fall within the category of "equitable considerations" and so as deserving of legal recognition and protection from*

those expectations which the petitioner may harbour as a matter of fact but which the courts will not protect.”

Fil-pag 569-570 tal-ktieb **Company Law** (26th Edition – 2009/2010 – OUP) l-awturi **Mayson, French & Ryan** ighidu hekk b'riferenza għad-decizjoni ta` *Re Saul D Harrison and Sons* citata aktar kmieni :-

“The words ‘unfairly prejudicial’ are general words and they should be applied flexibly to meet the circumstances of the particular case ... The conduct [being complained of] must be both prejudicial [in the sense of causing prejudice or harm to the relevant interest] and also unfairly so ; conduct may be unfair without being prejudicvial or prejudicial without being unfair, and it is not sufficient if the conducts satisfies only one of these tests.”

Ikomplu billi jagħmlu riferenza għal “**O'Neill vs Phillips**” (op. cit.) in partikolari dwar l-ghażla li għamel il-Parlament Ingliz –

“Parlament has chosen fairness as the criterion by which the court must decide whether it has jurisdiction to grant relief ... it chose this concept to free the court from technical considerations of legal right and to confer a wide power to do what appeared just and equitable. But this does not mean that the court can do whatever the individual judge happens to think fair. The concept of fairness must be applied judicially and the content which it is given by the courts must be based upon rational principles. Although fairness is a notion which can be applied to all kinds of activities its content will depend upon the context in which it is being used.”

(ara wkoll il-provvedimenti ta` din il-Qorti : **Paul Buhagiar Company Limited vs Paul & Rocco (Gzira) Limited** deciza fit-28 ta` Settembru 2017 ; **Haake Torsten pro et noe vs SOS It Business Gmbh et** deciza fit-28 ta` Settembru 2017 ; **B.C Investments Limited vs Bag Investments Co Ltd et** deciza fit-30 ta` Marzu 2017 ; u **Joseph Busuttil et vs Suzanne Busuttil et** deciza fit-30 ta` Marzu 2017)

IX. Risultanzi dwar l-Art 402(1)

Il-Qorti sejra tqis jekk l-ilment tar-rikorrenti jissodisfax il-vot ta` l-Art 402(1).

Tajjeb li jkun ribadit illi sabiex ikun sodisfatt il-vot tal-ligi huwa bizzejjed jekk tirrizulta mqar wahda mic-cirkostanzi ndikati fl-Art 402(1). Infatti l-legislatur ghazel il-konguntiv *jew* mhux l-konguntiv *u fid-disposizzjoni*. Ghalhekk ir-rekwiziti huma alternattivi *mhux* kumulattivi.

Fil-kaz tal-lum, l-ilment tar-rikorrenti huwa li l-mozzjoni li kienet sejra titressaq ghall-konsiderazzjoni tal-bord tad-diretturi ta` Jagem u cioe` illi “*somma ta` flus ta` Jagem, li l-kumpanija ma għandieks bzonni li tagħmel uzu minnha fil-gejjieni qarib, tigi mislu fa` l-kumpanija J.M. Vassallo Vibro Blocks Ltd.*” x`aktarx kienet ser tkun lesiva tal-jeddijiet tagħha skont l-Art 402(1).

Abbażi tal-provi akkwiziti, jirrizulta li n-negozju principali ta` Jagem huwa l-kiri ta` propjeta` mmobbli.

Kien hemm zmien fejn kienet tbiegh proprjeta wkoll izda minn mindu miet missier l-azzjonisti, ahwa Vassallo, ma baqax isir bejgh bhala parti min-negozju principali tagħha.

Jirrizulta wkoll Jagem għandha wkoll xi siti fejn qiegħed ikun mistharreg mal-Awtorita` tal-Ippjanar l-potenzjal ta` zvilupp. Jidher illi s-siti kellhom permess ta` zvilupp ghalkemm kienu jinsabu f`zona ODZ izda kien propost bdil fl-uzu tal-izvilupp li kien approvat.

Hamsa huma l-azzjonisti, ilkoll ahwa Vassallo, huma r-rikorrenti, Raymond Vassallo, Mariella Shaw, Carmen Vassallo u Ruth Vassallo. Il-hamsa għandhom ishma ndaqs, u tal-istess kwalita`, u cioe` 400 *ordinary shares* kull azzjonista [klawsola 9 tal-Memorandum a fol 13]. Il-hames azzjonisti huma wkoll il-hames diretturi tal-kumpannija [klawsola 6 tal-Memorandum a fol 12 u klawsola 21 tal-Articles of Association a fol 18]. Kull direttur għandu dritt jattendi *in persona* u jivvota fil-laqghat tal-bord tad-diretturi.

Ic-chairman tal-kumpannija jinhatar mill-bord tad-diretturi għal zmien sena [klawsola 22 tal-Articles of Association a fol 18]. Il-quorum għal-laqghat huwa tnejn [klawsola 23 tal-Articles of Association a fol 18] u d-deċiżjonijiet jittieħdu b`maggoranza [klawsola 25 tal-Articles of Association a fol 19].

L-istatut attwali tal-kumpannija intimata kien approvat mill-azzjonisti kollha b` rizoluzzjoni straordinarja tat-28 ta` April 2009 (fol 9).

Jirrizulta wkoll li l-kumpannija dejjem tmexxiet skont il-proceduri stabbiliti fl-istatut.

Isiru laqghat tal-bord tad-diretturi u jinzammu minuti kif ighid l-istatut.

Isiru wkoll laqghat generali u jinzammu minuti kif ighid l-istatut.

Il-laqghat huma preceduti mill-ispedizzjoni ta` avvizi, b`agenda u bil-minuti tal-laqghat precedenti.

Ghalkemm l-azzjonisti u diretturi huma kollha ahwa, is-socjeta` titmexxa skont l-M&A daqs li kieku l-komposizzjoni tagħha kienet ta` persuni mhux qraba b`interess komuni fin-negozju.

Jirrizulta li matul is-snin, tqassmu diversi *dividends* bejn l-azzjonisti fosthom fit-22 ta` Ottubru 2009 (ara fol 267 sa 268), fil-21 ta` Frar 2013 (ara fol 271), fid-19 ta` Frar 2014 (ara fol 273) u fil-11 ta` Marzu 2015. L-ahhar qasma kienet tal-ammont ta` miljun Ewro (ara fol 275).

Il-mozzjoni mertu tal-ilment tar-rikorrenti saret fil-laqgha tal-bord tad-diretturi tas-16 ta` Settembru 2015. Minkejja li kienet avzata bil-laqgha, ir-rikorrenti ma kenitx prezenti.

Il-minuti tal-laqgha huma esebiti a fol 277 u 278, kif ukoll a fol 22 u 23.

Fil-minuti nsibu hekk :-

“Il-Bord ikkonsidra l-pozizzjoni tal-flus li l-kumpanija għandha depozitati fil-bank, u kif id-dħul li l-Kumpanija kellha mill-imghaxx issa sar wieħed baxx hafna minhabba li l-imghaxxijiet li qed jagħtu l-banek saru baxxi immens.

Il-Bord ikkonferma li l-Kumpanija għandha bzonn li jkollha flus investiti li bihom tkun tista` tilqa` ghall-

obbligi li jista` jkollha fil-gejjeni. Ghalhekk, kwalunkwe investiment ta` flus tal-Kumpanija għandu jkun fuq bazi ta` zmien qasir, fejn il-Kumpanija tkun tista` tagħmel uzu mill-flus mingħajr rabta ta` zmien fit-tul.

Fic-cirkostanzi, Raymond Vassallo għamel suggeriment li permezz tieghu ikun hemm kompromess bejn rata ta` imghaxx dicenti u investiment tal-flus tal-kumpanija li ma jorbotx għal tul ta` zmien. Huwa ppropona li somma ta` flus tal-Jagem, li l-Kumpanija ma għandhiex bzonn li tagħmel uzu minnha fil-gejjeni qarib, tigi mislu lill-Kumpanija JM Vassallo Vibro Blocks Ltd. Ir-rata ta` imghaxx tkun ta` 3.50% u l-Jagem tkun tista` titlob lura s-somma mislu l-semplici permezz ta` avviz ta` tliet xhur b`il quddiem. Fl-istess waqt, JM Vassallo Vibro Blocks Ltd tkun tista` tiddeciedi li thallas is-somma mislu l-faċċa meta trid. Din ir-rata ta` imghaxx tissupera bil-wisq ir-rata ta` l-imghaxx ta` cirka 0.20% li l-banek kummercjal qiegħdin joffru fil-prezent. Raymond ikun lest li joffri bhala garanti għas-self, is-sehem ta` ishma li hu għandu fil-kumpanija Jagem Ltd.

Il-Bord ma ha l-ebda decizjoni f`dan ir-rigward. Pero sar qbil biex il-Membri tal-Bord jaħsbu fuq il-proposta, u jekk jaqblu magħha, il-Bord japprovaha fis-seduta li jmiss.”

Fil-25 ta` Settembru 2015 intbagħat avviz li kienet ser issir laqgha tal-bord tad-diretturi ta` Jagem fis-6 ta` Ottubru 2015 (ara fol 21 et seq). L-avviz kien konformi ma` li tghid il-klawsola 32 tal-Articles of Association.

Fl-agenda tal-laqgħa ingħad hekk *inter alia* :

...

4. *Biex titkompla d-diskussjoni dwar il-proposta li parti mill-investiment li l-Kumpanija għandha fil-Bank tigi nvestita fil-Vibro Blocks b` imghaxx ahjar. Prezentement, l-imghaxxijiet tal-Bank huma ta` cirka 0.20%. Biex tigi approvata din il-proposta.*

Ir-rikorrenti kkontestat il-proposta u pprezentat rikors ghall-hrug ta` mandat ta` inibizzjoni quddiem din il-Qorti diversament presjeduta fejn talbet lill-qorti sabiex izzomm lis-socjeta` ntimata milli tinvesti, tivversa fondi jew bi kwalunkwe mod tppartecipa fil-kumpannija J.M. Vassallo Vibro Blocks Limited.

Il-laqgha tal-bord saret fis-6 ta` Ottubru 2015.

Dwar il-mozzjoni, inghad hekk fil-minuti :-

“Il-Bord innota li, waqt l-aggornament tas-seduta tas-16 ta` Settembru 2015 – seduta nru 18, gie diskuss l-investiment li l-kumpanija għandha fl-account tal-bank li kwazi mhu jirrendi xejn. Tant, li ftit xhur ilu, il-kumpanija qassmet fost l-azzjonisti dividend ta` miljun ewro għaiex kien jitqies li l-kumpanija kellha flus il-bank izqed milli kien jitqies li kellha bzonn ghall-gejjieni; fil-waqt li zammet fil-bank il-kumplament ghall-iskop ta` bzonn fil-gejjieni izqed fit-tul.

Il-punt krucjali tad-diskussjoni fl-ahhar seduta kien is-sitwazzjoni li zviluppat fil-banek lokali fejn l-imghaxx fuq l-investiment tnaqqas period wara l-iehor sakemm fi zmien qasir nizel mill-livell ta` 2% għal imghaxx baxx ta` 0.20%.

Kien fl-isfond ta` din id-diskussjoni u b` mod spontanju li Raymond Vassallo qajjem il-punt li hu kien lest jissellef mill-kumpanija b` rata ta` 3.50%, b` garanzija fuq is-sehem ta` l-ishma li hu għandu fil-kumpanija u mingħajr irbit fit-tul. U dan sabiex il-kumpanija jibqaghla ntrojtu ta` dhul regolari minn imghaxx dicenti.

Dakinhar il-Bord ma ha l-ebda decizjoni sabiex id-Diretturi kollha jkunu jistgħu jaħsbu fuq il-proposta bil-hsieb li mbagħad tittieħed decizjoni favurha jew kontriha fis-seduta li jmiss.

Raymond Vassallo kompla jispjega lill-Bord li, sussegwentement meta gew komunikati lid-Diretturi kollha l-kopja ta` l-agenda tas-seduta tal-lum u l-kopja tal-minuti tas-seduta ta` qabel, wahda mid-Diretturi, Joyce Soler, għamlet mandat ta` inibizzjoni bil-qorti sabiex izzomm lil dan il-Bord milli jkun jista`

jiddiskuti din il-proposta u jiddeciedi dwarha, favur jew kontra.

F` isfond ta` dawn ic-cirkostanzi, Raymond Vassallo ppropona lill-Bord sabiex ma tigix trattata l-proposta tieghu, u cjoe sabiex il-Bord ma jiddiskutix u ma jiddecidix fuq il-proposta li l-kumpanija tinvesti ammont fil-kumpanija JM Vassallo Vibro Blocks Ltd ghal perjodu definit, b` rata ta` imghaxx ta` 3.5%, b` garanti is-sehem ta` l-ishma li Raymond Vassallo ghandu fil-kumpanija Jagem Ltd, qabel mal-Qorti tiddelibera fuq l-imsemmi mandat ta` inibizzjoni.

Meta tressqet ghall-vot, din il-proposta ghaddiet unanimament, inkluza, Joyce Soler u s-suggett gie differit ghal data wara li l-Qorti tiddeciedi fuq il-mandat ta` inibizzjoni.” (ara fol 90 sa 92)

Il-Qorti diversament presjeduta tat provvediment finali fid-29 ta` Ottubru 2015 fejn qalet hekk :-

“Fil-proceduri odjerni, r-rikorrenti qed titlob lill-Qorti zzomm lis-socjeta` li fiha hija azzjonista milli tinvesti flus f` socjeta` ohra proprjeta` ta` familjari tagħha u li tagħha kienet azzjonista hija wkoll.

Klawsola 4(d) tal-Memorandum and Articles ta` Jagem Limited tipprovi illi hija għandha dritt “to invest the money of the company in any manner that the company may deem and in particular to acquire any interest in any other company.”

Dak li effettivament qed titlob ir-rikorrenti huwa t-twarrib effettiv tal-principju tat-tregija tas-socjetajiet permezz tar-rieda tal-maggoranza, principju essenzjali rikonoxxut sa mill-bidu tal-ezistenza tad-dritt tas-socjetajiet. (ara ukoll f` dan is-sens Falla vs Sorotos (Appell 12.3.1976). Ma jirrizultax f` dan l-istadju li c-cirkostanzi jagħtu lir-rikorrenti da nil-jedd.

Lanqas ma jirrizulta lil Qorti l-pregudizzju rrimedjabbli li tilmenta minnu r-rikorrenti. Dak li huwa mahsub li jsir huwa garantit self b` imghax ta` 3.5% li jkun jista` jintalab lura bi preavviz ta` tlett xħur. F` dawn ic-cirkostanzi l-Qorti ma tqis li r-rikorrenti hija gustifikata li zzomm is-self milli jsir,

partikolarment meta hija stess tirrikonoxxi l-ghaqal li biha titmexxa l-kumpannija li lilha se isir is-self.” (ara fol 24 sa 26)

L-ghada li nghata dan il-provvediment u cioe` fit-30 ta` Ottubru 2015, kienet prezentata l-kawza tal-lum.

Jirrizulta li kif appena rrizulta li kienet prezentata din il-kawza, il-mozzjoni kienet irtirata.

Dan huwa kkonfermat fir-risposta ta` Jagem ghar-rikors ghall-kawza.

Fil-verbal tal-udjenza tal-21 ta` Gunju 2016, is-socjeta` intimata ghamlet verbal fis-sens illi wara li JM Vassallo Vibro Blocks Limited irtirat l-offerta tagħha lil Jagem, il-mozzjoni ma kenix għadha fis-sehh.

Fix-xieħda tiegħu, Raymond Vassallo kkonferma li kien rtira l-offerta.

Dan kollu premess, ir-ragunijiet li **in succinct** gabet ir-rikorrenti in sostenn tat-talbiet tagħha kien dawn :-

1) Ir-rikorrenti tghid illi jekk il-proposta tigi approvata u Jagem tislef lil Vibro Blocks, anke jekk is-self jintalab lura bi preavviz ta` tlett xhur, dak il-preavviz ikun irid jingħata minn Jagem mhux minnha, u għalhekk il-kwistjoni tkun telqet mill-kontroll tagħha (ara l-premessa nru 15 tar-rikiors promotur).

Il-Qorti tqis infondata din ir-raguni.

Ir-rikorrenti ma tistax tipprendi li għaliex il-fehma tagħha tkun respinta mill-bqja tad-diretturi u/jew l-azzjonisti, allura dak wahdu jfisser li tkun garbet pregudizzju skont kif previst fl-Art 402(1).

L-M&A jghidu car kif għandhom jittieħdu d-deċiżjonijiet.

Il-prova rikjesta fil-kuntest ta` azzjoni esperita mir-rikorrenti trid tinkwadra fl-agħir li jsemmi l-Art 402(1).

Li azzjonista jkun kontra mozzjoni, u azzjonisti ohra jkunu favur tagħha, ma jagħti l-ebda jedd lill-azzjonista tal-ewwel, li ghax ma jaqbilx iwaqqaf jew jiaprova jxejjen id-decizjonijiet legittimi tal-maggoranza.

2) Ir-rikorrenti tghid illi ma tridx li kapital ta` socjeta` li tagħha hija azzjonista (i.e. Jagem) jkunu mislufa jew investiti lil socjeta` ohra (i.e. Vibro Blocks) li tagħha ma baqghet azzjonista wara li ttrasferiet l-ishma tagħha lil huha Raymond Vassallo.

Kif jidher mill-premessa nru 21 tar-rikors promotur, ir-rikorrent tagħmel l-argument illi hemm probabilita` kbira li l-kapital li Jagem tislef jew tinvesti fil-Vibro Blocks jibqghu mislufa u ma jintalbux lura, bil-konsegwenza - tghid hi - li l-flus li jkunu thall-su sabiex hi ma tibqax azzjonista ta` Vibro Blocks jerġgħu jmorru lura ndirettament go Vibro Blocks Ltd kontra l-volonta` tagħha.

Fil-fehma tal-Qorti, anke din ir-raguni hija nfondata.

Il-fatt li r-rikorrenti bieghet l-ishma li kellha fil-Vibro Blocks ma jfissirx li m`ghandux isir negozju bejn Jagem u Vibro Blocks specjalment jekk dak in-negozju fil-kaz tal-lum self ta` flus ikun favorevoli għal Jagem.

Irrizulta li bl-investiment Jagem kienet ser takkwista imghax ta` 3.5% fis-sena b`effett immedjat li huwa pacifiku li jaqbez sewwa l-imghax li attwalment ihallsu l-banek kummercjali fuq *fixed term deposit accounts*. Is-self kien se jkun ukoll garantit mhux biss bl-assi ta` Vibro Blocks izda minn Raymond Vassallo *de proprio* bl-ishma tieghu ta` Jagem. Irrizulta li l-imghax moghti mill-bank fuq dawn il-flus kien wieħed baxx hafna. Il-vantagg għal Vibro Blocks kien ser ikun li kienet ser thallas rata ta` imghax inferjuri għal dik li kienet qiegħda thallas fil-prezent lill-bank kummercjali. Għalhekk il-vantagg kien ser ikun ghaz-zewg nahat. Fix-xieħda tagħha, ir-rikorrenti mkien ma esprimiet dubju dwar is-sahha finanzjarja ta` Vibro Blocks jew ta` Raymond Vassallo li ma jhallsux lura s-self.

3) Inghad mir-rikorrenti li qabel saret il-proposta ma sarux studji dwar kif il-kapital ta` Jagem seta` jigi investit b`mod aktar vantaggjuz għal Jagem.

Il-Qorti hija tal-fehma li dan l-argument b`ebda mod ma jsostni t-tesi tar-rikorrenti u cioe` l-vjolazzjoni ta` l-Art 402(1).

Tajjeb jinghad li l-mozzjoni kienet tpoggiet fuq l-agenda tal-laqgha tal-bord tad-diretturi sabiex wara ssir diskussjoni jittiehed vot. Huwa minnu li l-mozzjoni ma kenitx indikata *ut sic* fl-agenda tal-laqgha tas-16 ta` Settembru 2015 izda kienet inkluza fl-item : “*Affarijet Ohra*”. Madanakollu dakinhar tas-16 ta` Settembru 2015, ma ttiehdet l-ebda decizjoni. Xejn ma kien izomm li r-rikorrenti tattendi ghal-laqgha ta` wara u tiproponi hi forom ta` investiment alternativi ghall-proposta qabel jittiehed vot fuq il-mozzjoni.

Il-fatt li ma kienux trattati forom ohra ta` investiment ma jfissirx bhala konsegwenza li l-proposta li tressqet quddiem il-bord kienet ser tkun ta` pregudizzju ghar-rikorrenti skont l-Art 402(1).

Jagem kellha likwidita` bizzejed sabiex fil-kaz li tkun trid tizviluppa projeta` jkollha mnejn bla ma jkollha ghaflejn tirrikorri ghal self mill-banek jew minghand l-azzjonisti.

Il-Qorti hija tal-fehma li r-rikorrenti kellha tagixxi fl-ambitu tal-organi kostitwiti tas-socjeta` mhux tipprezenta talba ghall-hrug ta` mandat ta` inibizzjoni, u cioe` tmur il-qorti, u taqbad procedura li messha kienet taf li hija min-natura tagħha eccezzjonali u straordinarja.

L-organi kostitwiti tas-socjeta` qegħdin hemm biex jittieħdu decizjonijiet fl-ahjar interess tas-socjeta`, imbagħad socjeta` bhal Jagem li rrizulta li kienet titmexxa skont ma jghidu l-M&A mhux *alla buona*. Il-Qorti tirrimarka li skont il-klawsola 4(d) tal-M&A, kien hemm is-setgħa li l-kapital tal-kumpannija jigi investit “*in any manner that the company may deem fit and in particular to acquire any interest in any other company.*” (fol 11)

Ma jagħmel ebda sens socjetarju illi direttur jibqa` direttur, jagħzel li ma jippartcipax fil-laqghat tal-bord u jipprova jimponi r-rieda tieghu fuq il-bqija tal-bord permezz ta` proceduri gudizzjarji.

Lanqas ma huwa sostenibbli l-argument tar-rikorrenti li fil-bord dejjem tghaddi ta` Raymond Vassallo. Il-Qorti ma temminx li t-tliet hutha bniet l-ohra, li bħar-rikorrenti u huhom, gejjin minn familia tan-negożju, sejrin jaccettaw li biex jakkomodaw lil huhom iwarrbu fil-genb l-interessi tagħhom. Fir-realta` tal-hajja agir bhal dan jixref fuq l-utopijs! Hutha l-bniet jivvotaw bhal Raymond Vassallo ghax hekk jaqbel lilhom. Fil-kors tal-għbir tal-provi ssemmew istanzi fejn hutha l-bniet u Raymond Vassallo ma hadux l-istess linja.

4) Fil-kors tat-trattazzjoni, ir-rikorrenti tghid illi l-fatt illi wara li l-mozzjoni kienet irtirata u l-bicca l-kbira tal-kapital li kellha Jagem sa dakinhar tqassam bejn l-azzjonisti bhala *dividends* juri li ma kienx hemm dak il-bzonn kollu li l-kumpannija zzomm certu ammont ta` likwidita`.

Il-Qorti tghid hekk :-

Fl-ewwel lok, għandu jingħad li l-kumpannija kienet ilha taqsam *dividends* sostanzjali qabel tressqet il-mozzjoni de qua. Infatti jirrizulta li fil-11 ta` Marzu 2015, kienu tqassmu EUR 1,000,000 mentri s-sena ta` qabel tqassam l-ammont ta` EUR 150,000.

Fit-tieni lok, il-Qorti ma tara xejn insolitu jew irregolari illi ladarba ma kienx reditizzju l-fatt li l-kapital jibqa` investit il-bank b`imghax baxx hafna tittieħed decizjoni li l-kapital jitqassam f` *dividends* sabiex l-azzjonisti jiddisponu minn sehemhom kif l-ahjar jidhrilhom.

Fix-xieħda tieghu (mhux kontradetta) Raymond Vassallo kien car fis-sens illi l-kumpannija intimata xorta wahda għad tigi bzonn li jkollha likwidita` minħabba progetti li jista` jkollha fil-futur, izda llum il-gurnata, fil-kaz li jinqala` dak il-bzonn, Jagem kien ser ikollha ddur fuq l-azzjonisti halli johorgu l-kapital mehtieg ghall-eventwali progett.

Huwa bil-wisq pacifiku li l-bank ihallsu imghax fuq depoziti *ben al di sotto* tal-imghax li jitolbu għal self għan-negożju.

5) Il-Qorti tirrileva li fil-kors ta` din il-kawza, ir-rikorrenti talbet li tingħata access għal dokumenti li turi xi propjeta` mmobбли għandha l-kumpannija ntimata. Talbet hekk ghaliex sostniet li ma kinitx qed tingħata access għal dan it-taghrif.

Il-Qorti qieset it-talba tar-rikorrenti b`certa latitudini ghalkemm ir-rikorrenti harget mill-parametri tal-azzjoni li hija stess ipproponiet.

Il-Qorti hadet din il-linja sabiex ma twarrabx fil-genb il-fattur tal-ekwita` li huwa basilar f`azzjoni ta` din ix-xorta.

Fil-fatt fuq direzzjoni tal-qorti kien esebit *animo ritirandi* mis-socjeta` ntimata *ring file* kontenenti dokumenti rikjesti mir-rikorrenti.

Il-Qorti taccetta d-dikjarazzjoni li ghamel bil-gurament Raymond Vassallo fil-kors tax-xiehda tieghu li hadd m`ghandu oggezzjoni li r-rikorrenti tmur tara d-dokumenti ta` Jagem li jinsabu fl-ufficini ta` Vibro Blocks ghaliex Jagem m`ghandhiex ufficċju tagħha *ad hoc*.

Il-Qorti mhijiex tara ksur tal-Art 402(1) lanqas dwar din il-materja.

Tishaq li din tad-dokumenti kien ilment periferali tar-rikorrenti li tressaq fil-kors tal-procediment.

X. Konkluzjoni

Wara li qieset b`reqqa l-kumpless tal-provi, fl-isfond tad-dottrina u tal-gurisprudenza, il-Qorti hija ferma fil-fehma illi r-rikorrenti la garrbet u wisq anqas x`aktarx kienet sejra ggarrab *unfair prejudice* skont l-Art 402(1) tal-Kap 386 bl-agir lamentat fil-konfront tas-socjeta` ntimata.

Il-Qorti hija sodisfatta li kull ma sar jew kien propost li jsir mill-kumpannija ntimata mhux biss kien konformi ma` dak li jghidu l-Memorandum u l-Articles of Association tal-kumpannija ntimata, izda li kien in linea mal-principji ta` ekwita`.

Fuq kollox kien rispettat il-principju tal-governanza tajba li huwa vitali għas-success ta` socjeta` kummercjali.

Ladarba mhijiex ippruvata l-vjolazzjoni tal-Art 402(1) għad-dannu tar-rikorrenti, il-Qorti sejra tieqaf hawn u mhijiex sejra tghaddi ghall-konsiderazzjoni tar-rimedji li jahseb għalihom l-Art 402(3) tal-Kap 386.

Provvediment

Għar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qegħda tipprovdi hekk :-

Tilqa` l-eccezzjonijiet.

Tichad it-talbiet kollha.

Tordna lir-rikorrenti sabiex thallas l-ispejjez kollha ta` din il-kawza.

Onor. Joseph Zammit McKeon
Imhallef

Amanda Cassar
Deputat Registratur